

Foto: Alta kommune. Alta omsorgssenter.

BUDSJETTDRØFTINGSNOTAT - BUDSJETT 2021 OG ØKONO- MIPLAN 2022 - 2024

Politisk behandling august/ september 2020

SAMMENDRAG

Gjennom dette notatet presenteres utfordringsbildet i forbindelse med budsjettarbeidet. Vi ser nærmere på omstilling og bærekraft, KOSTRA, kommunebarometeret, demografi og andre relevante data som påvirker kommuneøkonomien fremover.

Bjørn-Atle Hansen
Rådmann

Innholdsfortegnelse

Utfordringsbildet - Rådmannens vurdering	3
Helhetlig plan og styring.....	5
Alta - en fremoverlent kommune.....	5
Kommuneplanens samfunnsdel og forslag til prioriteringer for 2021	6
Økonomiske handlingsregler.....	9
Miljø og klimabudsjett.....	10
Demografi.....	11
Kommunens omstillingsbehov for 2021.....	12
Omstillingsprosjektet	12
Prognosen for kommunens rammetilskudd og skatt i 2021	14
Omstillingsbehov 2021.....	15
Lønnskostnadene 2015 - 2019	16
Ressurskrevende tjenester	16
Kommunebarometeret	17
KOSTRA 2019 – Alta sammenlignet med andre kommuner	19
Eiendomsskatt.....	20
Teoretiske handlingsrom.....	22
Hvor kan vi teoretisk spare penger?	35
Fordeling av rammer til tjenestekområdene	35
Fellestjenesten	36
Samfunnsutvikling	37
Oppvekst og kultur	38
Helse- og sosial.....	39
Tekniske tjenester	40
Finans og investeringer	42
Rentenivå.....	42
Konsesjonskraft	42
Investeringer i økonomiplanen	42

Utfordringsbildet - Rådmannens vurdering

Budsjettdrøftingsnotatet viser med all tydelighet at Alta kommune har et betydelig omstillingsbehov. Omstillingsbehovet har økt gjennom 2019, og dette driftsnivået er videreført inn i 2020. Det er i hovedsak innenfor tjenesteområdene Helse/sosial og Oppvekst/kultur kommunen opplever økte kostnader ut over budsjett. Til sammen utgjør denne kostnadsøkningen rundt 50 mill.

Budsjett 2019 og økonomiplanen 2019 – 2022 viste at 2019 og 2020 ville bli to krevende år økonomisk for Alta kommune. Økonomiplanen viste videre at fra 2021 vil situasjonen endre seg til bedre netto driftsresultat. Det som i hovedsak har endret på denne forutsetningen er at vi ikke oppnår full effekt av omstillingsprosjektet innen Helse/sosial før i løpet av 2021, samt at koronapandemien har gitt oss noen nye utfordringer.

Budsjett 2020 og i økonomiplanen er det forutsatt at omstillingsprosjektet skal gi en innstramming på 93 mill. Mye er gjennomført/avsluttet, men innen helse/sosial gjenstår en betydelig sum. Hovedeffekten vil komme når det nye Omsorgssentret tas i bruk rundt årsskiftet.

Rådmannen har fordelt budsjetttrammer til tjenesteområdene for 2021. Rammene har tatt høyde for tiltak innen omstillingsprosjektet, men ikke for merforbruket innen de to store tjenesteområdene. I tillegg er det fortsatt stor usikkerhet forbundet med Koronasituasjonen og hva som skjer med smittespredningen fremover. Så langt er kommunen kompensert for rene koronautgifter.

I dette budsjettdrøftingsnotatet er det tatt med rådmannens forslag til prioriteringer fra kommuneplanens samfunnsdel. Ambisjonsnivået er prøvd tilpasset kommunens økonomiske handlingsrom.

Nye tiltak og behov som oppstår på kort sikt må løses gjennom omprioriteringer innenfor tjenesteområdenes rammer.

Første uke i november vil rådmannen legge frem sitt forslag til budsjett 2021 og økonomiplan 2021 – 2024.

For å kunne fremme et budsjett og økonomiplan med positivt netto driftsresultat vil rådmannen være tvunget til å foreslå innstramninger og omprioriteringer. Dette kan være:

- Redusere budsjettert netto driftsresultat i 2021 på 1,3%
- Fjerne styrkinger som ligger ufordelt i H/S og O/K
- Kutte/utsette større investeringsprosjekt
 - I forhold til kommunens økonomiske handlingsrom må investeringsbudsjettet reduseres betraktelig – vi kan ikke påføre oss større kapitalutgifter som ikke gir besparelser på drifta
- Øke promillen på eiendomsskatt boliger/fritidsboliger
- Reduserte avsetninger til lønns-/pensjonsreserven på grunn av lavere lønnsvekst
 - Dette er avhengig av hva de sentrale partene forhandler seg fram til
- Budsjettere med bruk av havbruksmidler
- Konkrete reduksjoner i tjenestetilbudet til befolkningen

Rådmannen vil videre henvise til kommunens økonomiske handlingsregler, som skal være retningsgivende for en sunn og bærekraftig økonomisk drift over tid. Her har vi gått i feil retning de siste årene.

Kommuneøkonomiproposisjonen for 2021 og andre signaler tilsier at Alta kommune vil få strammere rammer fremover. Derfor må vi jobbe smartere for å imøtekomme nye krav og samfunnsendringer generelt. Det stilles krav om kontinuerlig omstilling innenfor alle tjenesteområdene. Digitalisering vil rulle inn over oss med økt styrke for hvert år som går. På dette området skjer det nå mye i Alta kommune.

Digitalisering vil medføre at vi kan gi flere tjenester til innbyggerne med mindre ressurser og færre ansatte. Det er positivt at det er avsatt betydelige økonomiske ressurser til dette arbeidet i gjeldende økonomiplan.

Alta 11. august 2020

Bjørn-Atle Hansen

rådmann

Helhetlig plan og styring

Alta kommunes styringssystem tar utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel. Samfunnsdelens mål og strategier er fordelt på planens satsingsområder:

1. Kunnskap og kompetanse
2. Næringsutvikling og nyskaping
3. Trivsel og livskvalitet
4. Attraktivt regionsenter i utvikling

God ledelse og gode plan- og styringsprosesser er en forutsetning for at Alta kommune kan ivareta rollen som tjenesteyter, samfunnsutvikler og demokratisk arena på en profesjonell måte.

Alta kommune har de siste årene jobbet mye med å videreutvikle og forbedre styringssystemet og rigge planarbeidet slik at den «**røde tråden**» oppnås.

Figur: Sammenhengen mellom styringsdokumentene

En forutsetning for å vurdere måloppnåelse er at kommunen har et styringssystem hvor målene er synliggjort. Budsjett- og økonomiplandokumenter må tilpasses dette. I årsmeldingen må det rapporteres på om «vi gjorde det vi planla».

I virksomhetsstyring og internkontroll er viktige elementer å sikre «orden i eget hus». Oppfølging, forvaltning og tilsynsrapporter er viktige bidrag i dette arbeidet.

Alta - en fremoverlent kommune

Det er et stort endringstrykk i offentlig sektor. Når samfunn og rammebetingelser endres påvirkes kommuneorganisasjonen. Det forventes at kommunen skal øke eget handlingsrom gjennom å jobbe smartere og mer rasjonelt. Samtidig skal kvalitet på tjenester opprettholdes og fornyes.

Demografiske endringer stiller krav til ny innretning på tjenestene, spesielt innenfor helse og sosial og oppvekst og kultur. Budskapet kan forenkles i fire trinn:

Økonomi: Skal styres med handlingsregler for å oppnå langsiktig bærekraft og handlingsrom. Skal oppnås gjennom god økonomistyring, effektiv tjenesteproduksjon og tilpasning av driftsrammer.

Organisasjon og medarbeidere: Kompetente ansatte og god ledelse er en forutsetning for god tjenestekvalitet. Oppnås gjennom aktiv arbeidsgiverpolitikk som sikrer rekruttering, nærvær, heltidsskulturr, medarbeiderskap og godt lederskap.

Tjenester: Det skal leveres gode og effektive tjenester med riktig kvalitet til brukere og innbyggere. Oppnås gjennom fokus på tilgjengelighet, kvalitet, medvirkning, innovasjon/digitalisering.

Samfunn: Følge opp kommuneplanens samfunnsdel med satsningsområder og strategier.

Det samlede bildet utfordrer kommunen ikke bare økonomisk, men også organisatorisk og kulturelt. Den kommunale «verktøykassa» må innrettes optimalt for å støtte opp om ønsket utvikling.

Kommuneplanens samfunnsdel og forslag til prioriteringer for 2021

Kommuneplanens samfunnsdel er omfattende og rådmannens prioriteringer må ha sitt utspring i denne. Rådmannen har for 2021 valgt å fokusere på både langsiktige og kortsiktige mål:

Kunnskap og kompetanse

Hovedmål 2;

Alta kommune vil være en kompetent og endringsvillig organisasjon, samt en foretrukket arbeidsgiver.

Strategi a.) Gjennom arbeidsgiverpolitikken, sikre kommunen nødvendig og god kompetanse, samt et godt arbeidsmiljø.

Strategi b.) Arbeide for gode IKT-systemer og teknologi til forbedring av kommunens organisasjon, tjenestetilbud og informasjonsarbeid.

Hovedmål 4.

Alta vil at barnehagene skal være gode arenaer for læring, forebygging og allsidig aktivitet.

Strategi a) Arbeide for god barnehagedekning, godt pedagogisk innhold og ansatte med barnehagefaglig kompetanse.

Strategi b) Arbeide for økt fleksibilitet i barnehagenes organisering og åpningstider.

Hovedmål 5;

Alta vil ha en grunnskole som gir alle elever best mulig utgangspunkt for videre læring og arbeid. Altaskolen skal kjennetegnes av godt læringsmiljø, kvalifiserte lærere og resultater over landsgjennomsnittet.

Strategi c.) Arbeide for godt samarbeid og helhet i tilbudet til barn og unge.

Næringsutvikling og nyskaping

Hovedmål 7;

Alta vil ha økt verdiskaping og sysselsetting for alle, i et mangfold av næringer.

Strategi b) Arbeide for, og markedsføre Alta som investerings- og etableringskommune.

Strategi c) Arbeide for økt lokal verdiskaping og markedsføring i Altas tradisjonsnæringer og nye næringer, herunder sikre flere arbeidsplasser i distrikts-Alta.

Hovedmål 9;

Alta vil ha en anerkjent posisjon i nordområdene og forbindelser internasjonalt.

Strategi a) Arbeide for Altas posisjon i Nordområdene som en anerkjent kommune, trafikknutepunkt og kompetansekutepunkt

Trivsel og livskvalitet

Hovedmål 13;

Alta vil ha gode og effektive helse- og omsorgstjenester av høy kvalitet.

Strategi a.) Arbeide for en framtidrettet struktur på tjenestene gjennom effektiv ressursutnyttelse, attraktive arbeidsplasser og nødvendig kompetanse.

Strategi b.) Prioritere forebygging i tjenesteproduksjonen, og arbeide for høy kvalitet på tjenestene gjennom blant annet økt grad av brukermedvirkning, individuell tilpasning og koordinerte tjenester ved behov.

Strategi e.) Arbeide for bruk av velferdsteknologi for utvikling av nye og effektive omsorgstjenester av god kvalitet, og som bidrar til økt trygghet og selvhjelpenhet

Hovedmål 14;

Alta vil ha boliger for alle i gode boområder, og at boforholdene skal fremme velferd og samfunnsdeltakelse.

Strategi a) Medvirke med kommunal boligforsyning til dempet prispress på boligmarkedet, arbeide for flere utleieboliger samt legge til rette for god boligforsyning i distriktene.

Attraktivt regionsenter i utvikling

Hovedmål 15;

Alta vil oppfattes som aktiv, framtidsrettet og inkluderende.

Strategi b) Arbeide for innbyggere i Alta sin stolthet overfor hverandre, Alta kommune, bedrifter og lokalsamfunn i hele kommunen.

Hovedmål 18;

Alta vil være en bærekraftig og attraktiv kommune og by som ivaretar utbyggingsbehov, landbruksverdier, folkehelse og infrastruktur.

Strategi a.) Planlegge for 1 % årlig vekst og prioritere fortetting og effektiv arealutnytting i utvalgte områder, med høyest utnytting i og ved sentrum.

Strategi c) Arbeide for god tilstand på teknisk infrastruktur i hele kommunen.

Hovedmål 21;

Alta vil at aktivitetene våre skal skje innenfor naturens bæreevne, i et rent og trivelig miljø, og med god beredskap for klimaendringer og uønskete hendelser.

Strategi b.) Arbeide for økt miljø- og klimabevissthet, samt rene og trivelige omgivelser der alle tar ansvar.

Økonomiske handlingsregler

Kommunen har 4 økonomiske handlingsregler som er nedfelt i kommuneplanens samfunnsdel. Disse skal gi føringer for kommunens økonomi- og virksomhetsplanlegging:

1. Netto driftsresultat skal over tid være 2 % av brutto driftsinntekter.

Regnskap 2019: 0,0 %

Budsjett 2021: 1,3 %

2. Disposisjonsfond skal over tid være minimum 5 % av brutto driftsinntekter.

Regnskap 2019: 3,9 %

3. Netto lånegjeld skal over tid ikke overstige 80 % av brutto driftsinntekter.

Regnskap 2019: 104,7 %

Budsjett 2021: 118,8 %

4. Egenkapitalfinansieringsgraden på investeringer skal over tid være på 30 % av totale investeringskostnader.

Regnskap 2019: 39,4 %

De økonomiske handlingsreglene oppsummerer konsekvensene av den driftsprofil som økonomiplanen legger opp til. I gjeldende økonomiplan er *budsjettert* netto driftsresultat for 2021 på 1,3 %, svakt økende til 1,6 % i 2023. Dette er ikke tilfredsstillende på kort sikt, men målet er å ha et netto driftsresultat som er i tråd med handlingsregelen mot slutten av perioden.

I følge beregninger vil netto lånegjeld øke til 118,8 % av brutto driftsinntekter i 2021. Årsaken er økt gjeld som følge av store investeringer. Den finansielle belastningen vil dermed øke med om lag 58 mill. kr fra regnskap 2017 til budsjett 2021. Dette medfører at investeringsnivået må tas ned i årene etter 2022 for å bringe netto lånegjeld ned og i tråd med handlingsregelen.

Summen av disse to indikatorene er meget utfordrende og det er vesentlig at kommunen lykkes med de endringene som er vedtatt slik at kommunens økonomi kommer på et bærekraftig nivå.

Miljø og klimabudsjett

Alta kommune er med på et nasjonalt prosjekt som skal resultere i en veileder for klimabudsjett, denne vil bli gjort tilgjengelig for alle kommuner og fylkeskommuner i landet. I tillegg vil vi også implementere vårt eget klimabudsjett i løpet av dette året.

Kommunedelplanen for energi, miljø og klima viser til hovedmål 21 i samfunnsdelen, samt følgende delmål:

- Veksten i biltrafikken skal ikke overstige befolkningsveksten
- Klimanøytral drift innen 2030
- 95% av utbygging skal gjøres ved eksisterende sosial infrastruktur
- Redusere utslippene med minst 50 prosent innen 2030 sammenlignet med 1990-nivå

Kommunen har over mange år gjort en rekke tiltak som har positiv effekt på klima og miljø, herunder noen eksempler:

- Planlagt arealbruk for at framtidig transportbehov reduseres
- Tatt i bruk el-biler
- Tatt i bruk fjernvarme
- Differensiert parkeringsavgifter på offentlige parkeringsplasser for å fremme klimavennlige kjøretøy
- Tilbyr prøvekjøring av elsykker
- Styrket framkommelighet, trygghet og tilgjengelighet for gang, sykkel og kollektivtrafikk
- Kampanjer og holdningsendring: Europeisk mobilitets uke, kurs i å sykle for 1-3 klassinger, sykle/gå til skole/jobb kampanjer og hjertesoner, som samfunnsutvikler
- Tilrettelagt for lading på offentlig parkeringsplass og for egne kjøretøy
- Etablert kildesortering i alle kommunale bygg
- Redusert energibruk til veibelysning ved bruk av LED-armatur
- Søkt og fått innvilget klimasatmidler
- Vi gjennomfører også den årlige Miljøuka

I tillegg så utarbeides også et årlig klimaregnskap som tas med i kommunens årsmelding.

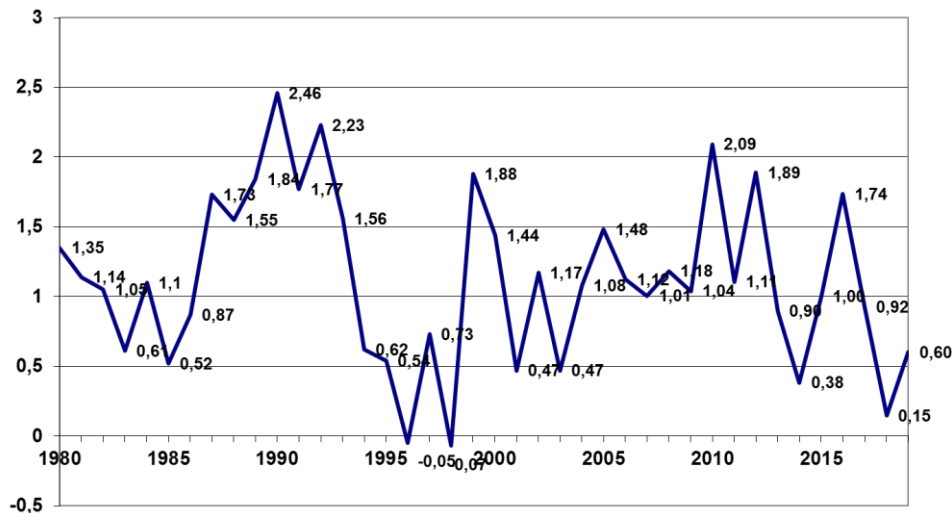
I budsjettarbeidet fremover så skal det jobbes videre med hvilke nye tiltak som skal prioriteres, noen eksempler på slike er:

- Tiltak ved bygge- og anleggsplasser
 - o Erstatte bruk av olje og gass til byggvarme
 - o Logistikk og effektivisering i bygg og anleggsvirksomhet, utslippsfrie maskiner
- Tilby prøvekjøring av null- og lavutslippskjøretøy
- Kreve etablering av ladeinfrastruktur i nybygg av garasjer og parkeringsplasser
- Kreve nullutslippsløsninger i taxiløype gjennom forskrift, fylkeskommunen som løyvemyndighet
- Ha ordening med kommunalt busskort til egen bruk
- Etablere bilpool for egne biler
- Etterspørre nullutslipp, samlast og ruteeffektivisering ved vare- og tjenesteleveranser
- Redusere reiser gjennom aktiv bruk av IKT-løsninger, og etterspørre slik bruk fra statlige myndigheter og samarbeidspartnere

Demografi

Per 1. januar 2020 teller Alta befolkning 20789 innbyggere. Netto tilvekst i løpet av året var 124 innbyggere. Veksten er 94 innbyggere flere enn i 2018, men fortsatt vesentlig svakere enn vi har hatt som langsiktig trend tidligere. Veksten er på 0,6 %.

Årlig befolkningsvekst (%)

Alta kommune ønsker å tilrettelegge for vekst, og inntil for få år siden hadde vi en befolkningsvekst som i gjennomsnitt var markert sterkere enn landets befolkningsvekst. Siden 2015 har landets samlede befolkning vokst markert svakere enn tidligere. Redusert innvandring er en viktig årsak til dette. Alta sin befolkningsvekst har også vært positiv, men svakere enn landsveksten.

Statistikk for de siste 39 år viser betydelige årlige svingninger i netto flytting, og at det er fødselsoverskuddet som har vært motoren i Altas befolkningsutvikling. Fødselsoverskuddet har sunket de siste årene, og årsaken er i hovedsak færre fødte. Befolkningsstrukturen tilsier at fødselsoverskuddet sannsynligvis skal ytterligere ned i årene framover. Vi er stadig mer avhengig av god netto tilflytting hvis vi skal oppnå den befolkningsveksten vi ønsker.

Befolkningspyramiden for Alta kommune viser at vi har relativt få innbyggere i aldersgruppen 30-40 år, og at antall innbyggere i de laveste aldersgruppene er lavt, samtidig som andelen eldre stadig vil bli større. Det kan bidra til at barnekullene vil fortsette å være lave i årene framover, og at antallet døde kan forventes å øke. Det blir derfor viktigere enn før å legge til rette for tilflytting, hvis vi skal ha ambisjoner om høyere befolkningsvekst enn landet.

SSB forventer en årlig vekst på mellom 0,4 % og 0,8 % fram mot 2040. Dette er vesentlig lavere enn vi tidligere har realisert, og vesentlig lavere enn vi har lagt til grunn i gjeldende økonomiplan.

Kommunens omstillingsbehov for 2021

Det å tilpasse driften i forhold til inntektsrammene er alltid utfordrende. Utgangspunktet for dette er kommuneproposisjonen som legges frem i mai. Her beregnes rammetilskudd og skatt for påfølgende år.

I 2021 har vi et budsjettert netto driftsresultat på **1,3 %**. Budsjettert netto driftsresultat for planperioden 2020 – 2023 er i snitt på 1 %.

Omstillingsprosjektet

Omstillingsprosjektet er et verktøy for å sikre en mer bærekraftig økonomi fremover. Prosjektet har pågått siden 2017. Tabellen under viser vedtatte effektmål fordelt på tjenestene:

Tjenester	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Sosial	2,0	2,0	2,0	2,0
Barnevern	4,5	4,5	4,5	4,5
Grunnskole og barnehage	7,2	9,8	10,6	11,0
Helse	2,5	2,5	2,5	2,5
Pleie og omsorg	14,0	27,5	60,4	60,4
Tekniske tjenester	0	4,7	5,5	5,5
Administrasjon og samfunnsutvikling	0,1	3,6	6,8	7,3
Totalt	30,3	54,6	92,3	93,2

Kommunestyret har vedtatt å gjennomføre 102 tiltak som til sammen tilsvarer 93,2 mill. kr. for perioden 2019 - 2022.

De største utfordringene ligger i Helse og sosial og man er nå i full gang med den omleggingen som kommunestyret har vedtatt. Det kommer til å bli en travel og krevende høst. Effektene vil vi ikke kunne se før det nye omsorgssenteret er tatt i bruk.

Det største volumet på omstillingen kommer i 2021/2022. Alle disse tiltakene kommer innen helse og sosial og institusjons- og hjemmebaserte tjenester. Vi ser av tabellen *over* at effekten av disse tiltakene tilsvarer 60,4 mill. kr., hele 65 % av sum vedtatte tiltak. Tabellen *under* viser de som krever mest:

Delprosjekt - omstilling	2019	2020	2021	2022
Kompetansesenter Elvebakken	-11400	-16400	-18400	-18400
Redusere enhetskostnaden på sykehjem	0	0	-11000	-11000
Samlokalisering sykehjem og heldøgns omsorgsboliger	0	-12700	-38000	-38000
Omstillingstiltak helse, kommunestyrevedtak		-5000	-5000	-5000

Beskrivelse av tiltakene:

- Kompetansesenter Elvebakken er omfattende. Prosjektet skal bidra til et helhetlig pasientforløp til brukere med demens. Elvebakken kompetansesenter vil ivareta alle trinn i omsorgstrappa bortsett fra langtidsplasser på sykehjem.
- Redusere enhetskostnaden på sykehjem er beregnet som følge av stordriftsfordeler når nytt omsorgssenter tas i bruk. Det er beregnet at effekten av totalt 108 plasser gir en innsparing på kr. 100.000 per plass.
- Vi planlegger for en langsiktig dekningsgrad på 15%, 10 % på institusjon og 5 % på heldøgns-bemannede boliger. Dette er avgjørende for øvrig dimensjonering av tjenestene i omsorgstrappa.
- Kommunestyret har vedtatt ytterligere omstillingstiltak tilsvarende 5 mill. innen helse og sosial. Tiltaket er ikke konkretisert og må inngå som en del av budsjettarbeidet i høst.

I tillegg til omstillingsprosjektets tiltak er følgende tiltak vedtatt i forbindelse med budsjett 2020:

- Styrking som følge av demografikostander i pleie og omsorg kr. 20-30 mill. i perioden
- Reduksjon per sykehjemsplass med ytterligere 100.00 kr. per plass, totalt 11 mill. kr.

For full oversikt Helse og sosial se budsjett 2020 side 67-68.

Kommunen har i dag 146 sykehjemsplasser som skal reduseres til 108. Opprettholder vi flere sykehjemsplasser eller ikke klarer å få stordriftsfordeler så vil det bli problemer med å ta ut effektene av omstillingsprosjektet.

Prognosen for kommunens rammetilskudd og skatt i 2021

Det er budsjettet med 1,497 mrd. kr. i frie inntekter i 2021

ALTA	Inngang/A1	2018	2019	2020	2021		
ALTA	5403						
<i>realprisnivå 2020-for årene 2021 - 2024</i>					PROGNOSE		
1000 kr		2018	2019	2020	2021	I ØP 21 nå	Avik
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)		486 834	510 156	520 708	520 737	522 256	-1 519
Utgiftsutjevning		11 416	11 805	7 458	12 464	12 626	-162
Overgangsordning - INGAR		-1 467	-1 099	-1 118	-1 118	-1 118	-
Saker særskilt ford (inkl. helsestasjon skolehelse og arbvag)		3 752	4 272	7 947	6 155	7 520	-1 365
Korreksjon forsøksordninger barnevem og omsorgstjenester		25 486	26 200	27 012	27 012	27 012	0
Nord-Norge-tilskudd/Namdals-tilskudd		163 732	169 867	175 384	176 436	176 661	-225
Ordinært skjønn		500	440	580	-	-	-
Ekstra skjønn KMD inkl. ufrivillig alene kommuner, infrastruktur, retaksering prod.utsyr mv, bortfall eiendomsskatt produksjonsutstyr		743	-	-			
<i>Ekstra skjønn tildelt av fylkesmannen - covid 19 pandemi</i>				691			
<i>Ekstra skjønn - flomforebygging</i>				500			
<i>Koronapandemi - bevilgninger gjennom inntektssystemet</i>				21 427			
<i>RNB - utsatt overføring skatteopprekking</i>				1 735			
<i>RNB 2020 - øvrige endringer i rammetilskudd (utenom koronapandemi)</i>				1 047	-		
Stortinget saldering budsjett 2018 og 2019		594	-915				
RNB 2018 og 2019 og Nysaldering 2018		254	281				
Sum rammetilskudd uten inntektsutt og ekstra skjønn fylkesmar		691 845	721 006	763 371	741 686	744 957	-3 271
Netto inntektsutjevning		56 800	55 673	63 591	65 060	75 959	-10 899
Sum rammetilskudd for ekstra skjønn fra fylkesmannen		748 645	776 679	826 962	806 746	820 916	-14 170
Skatt på formue og inntekt		542 406	568 373	550 793	563 515	562 278	1 237
Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)		55 109	67 726	70 000	70 000	80 000	-10 000
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) før ekstra skjønn fra fyl		1 346 160	1 412 778	1 447 755	1 440 261	1 463 194	-22 933
Havbruksfondet		46 448	7 159	43 000	15 000	5 000	10 000
Rentekompensasjon		3 165	3 193	2 600	2 500	2 800	-300
Integreringstilskudd		49 941	33 642	30 523	28 300	26 995	1 305
		1 445 714	1 456 772	1 523 878	1 486 061	1 497 989	-11 928

I forhold til vedtatt økonomiplan så mangler vi 11,9 mill. kr. i 2021 i sum skatt og ramme. Eiendomsskatten vil svikte med 10 mill. kr. i 2021 hvis inntekten blir som prognosen for 2020.

Omstillingsbehov 2021

Kommunens økonomiske situasjon er utfordrende. Ved første halvår 2020 meldes det om et merforbruk i størrelsesorden 30 – 40 mill. kr. Utfordringene befinner seg innenfor helse- og sosial og oppvekst og kultur. Beregningen av omstillingsbehovet for 2021 må ta hensyn til de utfordringene som vises i prognosen for 2020, samt prognosen for skatt og rammetilskudd.

Kommunens omstillingsbehov for 2021	Mill. kr.	Kommentarer
Merforbruk helse og sosial, prognose 2020	60	Se regnskapsrapporten for 2. kvartal
Merforbruk oppvekst og kultur, prognose 2020	10	Se regnskapsrapporten for 2. kvartal
Svikt eiendomsskatt 2021	10	Budsjett 2021 80 mill. Prognose 2020 70 mill.
Vi mangler	80	
Til drøfting - Hvordan finansierer vi dette:		Hva er mulig?
Midler fra havbruksfondet er budsjettert i ØP med 5 mill. i 2021-2023	-10	Sist kjente prognose tilsier at vi kan budsjettere med 15 mill. i 2021
I gjeldende økonomiplan ligger en styrking som gjelder demografikostnader i helse og sosial	-20	Kan brukes til å til å reparere svikten i HS hvis det ikke oppstår nye behov i 2021
Fjerne eller ta bort investeringer		
Øke promillen på eiendomsskatt boliger til 2,5 promille		
Reduksjon av tjenestetilbud		Nye omstillinger
Redusere netto driftsresultat som er på 1,3 %, tilsvarer 25,8 mill. kr.		Budsjettert avsetning til disposisjonsfond er i 2021 på 23,8 mill. Kan reduseres.
Status per 17.8.2020	50	Beregnet omstillingsbehov 80 mill. Utfordringen er å finne dekning for de 50 mill. som mangler

Omstillingsbehovet på 80 mill. kan finansieres slik:

- Det er budsjettert med 5 mill. fra havbruksfondet i 2021. Mye tyder på at vi vil kunne få 15 mill. i 2021.
- I budsjett 2021 ligger det en ufordelt pott til helse og sosial som skal gå til styrking av demografikostnader. Denne utgjør 20 mill. kr. i 2021 og kan brukes til å reparere budsjettsvikt.
- Reduksjon i netto driftsresultat kan være et tiltak
- Reduksjon i tjenestetilbudet bør skje, men hvor?
- Det er mulig å øke promillen på eiendomsskatten på boliger, vi har i dag 2 promille. Det er ikke mulig å øke på næring.

Eksempler på omstillingstiltak i denne sammenheng kan være:

- Kostnadseffektiverende tiltak
- Tiltak som reduserer driftsutgiftene, for eksempel reduksjon i eksisterende tjenestetilbud
- Omorganisering som gir effekt i kroner
- Nedbemanning ved å redusere antall ansatte

Budsjett-drøftingene fremover må ta utgangspunkt i den reelle økonomiske utfordringen som her skisseres.

Lønnskostnadene 2015 - 2019

Tabellen under viser lønnsutviklingen for årene 2015 til 2019.

Konto(T)	Regnskap 2015	Endring %	Regnskap 2016	Endring i %	Regnskap 2017	Endring i %	Regnskap 2018	Endring i %	Regnskap 2019	Endring i %
010-019 Fast lønn	719 961	6,7%	774 066	7,5%	819 080	5,8%	850 798	3,9%	871 903	2,5%
020-029 Vikar	73 075	16,3%	78 126	6,9%	83 945	7,4%	83 975	0,0%	81 235	-3,3%
030-039 Ekstrahjelp	9 517	29,5%	10 519	10,5%	12 207	16,0%	11 561	-5,3%	6 179	-46,6%
040-049 Overtid	13 684	19,0%	15 327	12,0%	17 799	16,1%	15 601	-12,3%	14 323	-8,2%
050-069 Annen lønn og trekkpliktige godtgjørelser	39 824	5,7%	38 145	-4,2%	40 577	6,4%	48 342	19,1%	50 795	5,1%
070-074 Lønn vedlikehold	10 999	-1,8%	11 146	1,3%	12 331	10,6%	12 925	4,8%	14 070	8,9%
075-075 Lønn renhold	17 236	-12,4%	18 693	8,5%	19 235	2,9%	19 572	1,8%	21 192	8,3%
080-088 Godtgjørelse folkevalgte	5 922	14,7%	5 541	-6,4%	5 377	-3,0%	5 100	-5,2%	5 491	7,7%
089-089 Tr.pl.-oppg.pl.-ikke arb.g.avg.pl lønn	7 958	-6,4%	11 384	43,1%	13 454	18,2%	13 123	-2,5%	10 998	-16,2%
090-094 Pensjonsinnskudd og kollektiv ulykkes-/gr	103 877	-8,5%	115 608	11,3%	118 845	2,8%	117 858	-0,8%	118 178	0,3%
099-099 Arbeidsgiveravgift										
Lønn	1 002 052	5,2%	1 078 555	7,6%	1 142 850	6,0%	1 178 855	3,2%	1 194 364	1,3%
710-719 Sykelønnsrefusjon	-54 345	5,9%	-61 504	13,2%	-68 257	11,0%	-67 331	-1,4%	-65 118	-3,3%
Refusjoner	-54 345	5,9%	-61 504	13,2%	-68 257	11,0%	-67 331	-1,4%	-65 118	-3,3%
	947 706	5,2%	1 017 051	7,3%	1 074 593	5,7%	1 111 524	3,4%	1 129 246	1,6%
Årets beregnede lønnsvekst i hht. statsbudsjettet		3,3		2,7		2,5		2,6		2,8

Det er naturlig at lønnen øker for hvert år. På nederste rad fremkommer den beregnede lønnsveksten i henhold til statsbudsjettet. Hvis vi sammenligner det med den veksten som regnskapstallene viser så ser vi at lønnsveksten har vært lavere enn den beregnede veksten i 2019. Slik har det ikke vært i perioden 2015-2018. Det er utviklingen i fast lønn som gjør størst utslag på resultatet i kroner. I 2019 brukte vi 892 mill. kr til utbetaling av fast lønn.

Ser vi på endringen fra 2018 til 2019 når det gjelder vikar, ekstrahjelp og overtid så ser vi at endringen er negativ, det vil si at vi bruker mindre enn før. I kroner utgjør dette 9,4 mill. sammenlignet med 2018. For de andre årene så økte kostnadene.

Ressurskrevende tjenester

Konto(T)	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Regnskap 2019
17039 - Diverse statlige tilskudd (ressurskrevende)	-57 515	-70 078	-84 500	-89 000	-91 300
Ressurskr. Br. Ressursinnsats	119 997	141 484	182 200	190 400	199 700
Kommunal "egenandel"	62 482	71 406	97 700	101 400	108 400
Kommunal "egenandel" i %	52,07	50,47	53,62	53,26	54,28

Noe av årsaken til at lønnsøkningen har vært større enn den beregnede lønnsveksten tidligere år kan forklares med bakgrunn i tilskuddsordningen for ressurskrevende brukere.

I 2019 hadde vi 51 brukere over innslagspunktet, det vil si at disse ga grunnlag for refusjon fra staten. Kommunens ressursinnsats i 2019 var på 199,7 mill. kr. Den kommunale egenandelen var på 108 mill. kr etter at refusjonen er trukket fra. Dette utgjør rundt 54 %. Dette betyr at staten dekker i overkant av 46 % av våre kostnader til dette formålet.

Dette viser at kostnadene til kommunen har økt med over 46 mill. kr. siden 2015.

Kommunebarometeret

Alta kommune havner som **nr. 327** på årets kommunebarometer. En forbedring på 78 plasser målt mot 2019 da kommunen kom som nr. 405.

	2018	2019	2020
Totalplassering	387	405	327
Grunnskole	359	362	348
Pleie og omsorg	266	264	172
Barnevern	313	369	237
Barnehage	195	169	117
Helse	402	413	351
Sosial	149	290	304
Kultur	111	117	84
Miljø	184	229	145
Saksbehandling	239	267	280
Vann og avløp	177	115	99
Økonomi	281	349	365
Kostnadsnivå	148	193	310

Noen kommentarer til resultatene:

- **Pleie og omsorg (utgjør 20 % av barometeret)**

Opp 92 plasser innenfor Pleie og Omsorg, der økt antall trygghetsalarmer, mer matombringing, flere dagsenterplasser og flere skjermede plasser for demente slår ut positivt! Vi er nummer 1 i landet når det gjelder antall mottakere av BPA, støttekontakt og omsorgslønn. Det vises jo i regnskapet også.

Satsingsområder for pleie og omsorg; der vi ligger dårlig an, og som blant annet må tas med inn i budsjett-arbeidet når vi prioriterer: Andel geriatiske sykepleiere, tid med fysioterapeut på sykehjem, andel av opphold på sykehjem som er korttidsopphold. Det er heller ikke bra at vi får en stadig lavere andel ansatte med fagutdanning og dette må vi motvirke i våre kompetanseplaner.

- **Helse (utgjør 7,5 % av barometeret)**

Opp 62 plasser. Andel legeårsverk, andelen barn som får vaksine og forebygging trekker opp karakteren. Andel helsesøstre øker sakte men sikkert, men er fortsatt lavt. Andel jordmødre er registrert med null, og det må handle om feilregistrering.

Vi må fortsette arbeidet med å ha flere ledige listeplasser til fastlege, og øke antallet psykiatiske sykepleiere.

- **Sosial (utgjør 7,5 % av barometeret)**

Ned 14 plasser fra i fjor. Det handler kort og greit om at vi har flere innbyggere på sosialhjelp enn andre kommuner, både blant yngre og eldre. Andelen sosialhjelpsmottakere er stabil i Alta, mens landsgjennomsnittet for de under 24 år er redusert med ca. 30% de siste fem årene.

Det ser ut til at tiden de mottar hjelp (stønadslengde) er på snittet og at det ikke er flere som har det som hovedinntektskilde enn i andre kommuner.

Satsing på økonomisk rådgiving vil nok være smart. (Og så er det veldig få søknader om kommunal bolig som blir innvilget, men her svinger tallene så voldsomt de siste 5 årene at det kan være noe med registreringen.)

- **Grunnskole (utgjør 20 % av barometeret)**

Opp 14 plasser. Det er en begynnelse. Men fortsatt på rødt dessverre, så vi må jobbe på videre for å komme ytterligere ned. Vi har som alltid når det gjelder skole, veldig variable tall. Det er kanskje den største utfordringen vår, som gjør at det ikke er helt enkelt å se de klare trendene og linjene.

Alt arbeid som er nedlagt i skole i det siste med satsing på språk og lesing, klassemiljø og klasseledelse, etter- og videreutdanning, digitalisering, KSS, BTI med mer, begynner å vise resultater.

- **Barnevern (utgjør 10 % av barometeret)**

Opp 132 plasser og det er veldig bra. Også her må vi jobbe på videre for å komme ytterligere opp.

Andel barn i barnevernet har økt. Men det i seg selv er ikke negativt og kan også være et uttrykk for at tjenesten er godt kjent og blir brukt.

Ellers har vi forbedring i antall undersøkelser innen tre måneder, og også liten økning i andel barn i institusjon og fosterhjem. Ser man tilbake til 2017 og tidligere, er økningen formidabel. Det syns jo også i regnskapet.

- **Barnehage (utgjør 10 % av barometeret)**

Opp 52 plasser. På grønt – veldig bra. På barnehagesida har vi hatt gode tall over tid.

Vi ligger over landsgjennomsnittet når det gjelder andel ansatte med pedagogisk utdanning, det er bra. Vi ligger under når det gjelder antall minoritetspråklige barn. Hvordan kan vi øke den andelen?

Totalt er det 86,78 % av våre under som går i barnehage. Det er noe under landssnittet, og et tall vi gjerne vil ha enda høyere.

- **Kultur (utgjør 2,5 % av barometeret)**

Opp 33 plasser. Veldig bra – også her har vi levert gode tall over tid. Dette er den beste plasseringen kommunen har. Vi er på grønn på de fleste av indikatorene, foruten utlån på biblioteket. Det er en direkte konsekvens av at vårt bibliotek har tatt inn over seg at biblioteket er en møteplass og en kulturarena langt utover det å «bare» låne ut bøker. Vi er på oransje på andel elever i kulturskolen.

- **Økonomi (utgjør 10 % av barometeret)**

Ned 16 plasser. Her er netto driftsresultat, disposisjonsfond og renteeksponert gjeld blant indikatorene. Vi lyser knall rødt og det er forventet. For å komme over i grønn sone så må våre nøkkeltall forbedres og bli i tråd med våre egne handlingsregler.

- **Kostnadsnivå (utgjør 5 % av barometeret)**

Ned 117 plasser. De tyngste nøkkeltallene gjelder for grunnskole, pleie og omsorg og barnehage. Kostnadene er beregnet ut fra netto utgifter i tjenestene korrigert for utgiftsbehovet. Dermed fanges ulikheter som går på størrelse, sammensetning osv opp. Skal vi bli bedre her så må våre nettoutgifter knyttet til disse områdene ned.

Kommunebarometeret ligger på kommunens intranettside og kan leses her: <https://www.alta.kommune.no/opp-78-plasser-paa-kommunebarometeret.6323563-104632.html>

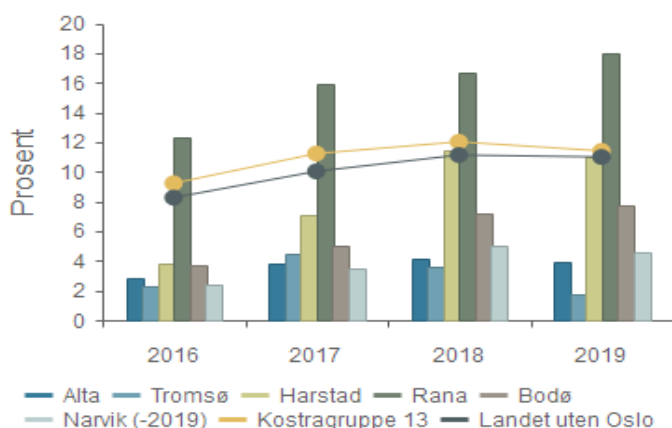
KOSTRA 2019 – Alta sammenlignet med andre kommuner

Hovedtall drift

	Alta 2018	Alta 2019	Tromsø	Har- stad	Rana	Bodø	Narvik (- 2019)	Kost- ragruppe 13	Landet uten Oslo
Prioritet									
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	4,1 %	3,9 %	1,7 %	11,0 %	18,0 %	7,7 %	4,6 %	11,4 %	11,0 %
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B)	4,1 %	3,9 %	1,7 %	11,0 %	18,0 %	7,7 %	4,6 %	11,4 %	11,0 %
Økonomi									
Frie inntekter i kroner per innbygger (B)	62 475	64 700	54 042	58 391	56 430	54 859	57 502	55 209	57 299
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)	1,4 %	0,0 %	-2,3 %	0,2 %	5,0 %	1,0 %	-1,1 %	1,6 %	1,5 %
Netto lånegjeld i kroner per innbygger (B)	94 850	107 750	101 907	108 942	70 786	98 328	109 365	77 622	80 939
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B)	93,1 %	104,7 %	123,8 %	119,4 %	79,9 %	115,0 %	113,5 %	93,4 %	91,2 %

Oversikten viser konserntall for å gjøre sammenligningen mest mulig organisasjonsnøytral. Kommunekonsernet består av kommunekassen (styres av rådmannen), kommunale foretak (KF), interkommunale selskaper (IKS) og interkommunale samarbeid etter Kommunelebens § 27.

Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

Alta har over tid hatt lave disposisjonsfond, fra 2018 til 2019 svekkes disposisjonsfondet med 6,3 mill. Det ble i 2019 ikke avsatt midler fordi det regnskapsmessige merforbruket i 2019 medførte at budsjetterte avsetninger måtte strykes.

De andre kommunene med unntak av Tromsø har en høyere andel disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter enn Alta. Rana skiller seg ut med et disposisjonsfond på 17,8 %. Harstad har også hatt en kraftig økning fra 3,8 % i 2016 til 9,9 % i 2019.

Alle kommunene med unntak av Rana inkludert landet og Kostragruppe 13, svekker sitt disposisjonsfond fra 2018 til 2019.

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

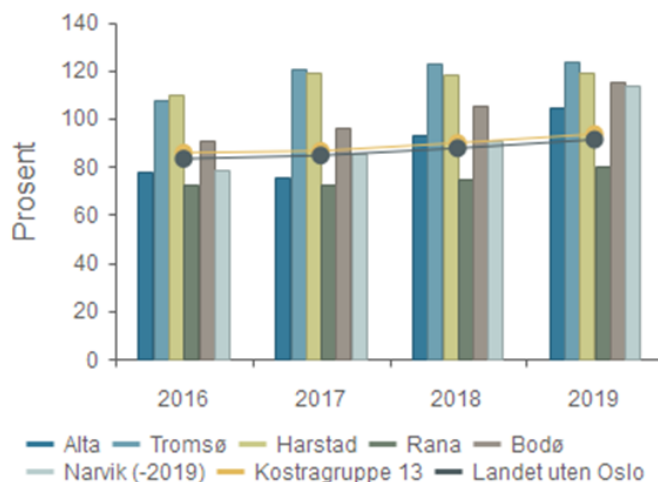
	2016	2017	2018	2019
Alta	2,4 %	0,7 %	1,4 %	0,0 %
Tromsø	3,3 %	1,5 %	-1,1 %	-2,3 %
Harstad	6,1 %	4,2 %	4,1 %	0,2 %
Rana	6,3 %	4,9 %	5,5 %	5,0 %
Bodø	2,8 %	2,6 %	0,6 %	1,0 %
Narvik (-2019)	1,8 %	4,3 %	2,2 %	-1,1 %
Kostragruppe 13	4,3 %	4,0 %	1,9 %	1,6 %
Landet uten Oslo	4,1 %	3,7 %	2,2 %	1,5 %

Netto driftsresultat i 2018 var på 1,4 %, et resultat som er helt ok, men dette skyldes i all hovedsak inntektene fra havbruksfondet. I 2019 er resultatet kritisk lavt på kun 0,0 % av brutto driftsinntekter.

Tromsø har det svakeste resultatet av alle med sine - 2,3 %. Rana har i 2019 et meget godt resultat med 5 % og kan vise til solide og stabile regnskapsresultat de 4 siste årene.

Landet og KOSTRA-gruppe 13 har et dårligere resultat i 2019 enn hva tilfellet var i 2018. Ser vi utviklingen fra 2016 ser vi at både KOSTRA-gruppe 13 og landet svekker netto driftsresultat gradvis for hvert av disse årene.

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

Netto lånegjeld øker i Alta til 104,7 % av brutto driftsinntekter i 2019. Dette tilsvarer 107 750 kr. per innbygger. Sammenlignet med de andre kommunene så er det kun Rana som har lavere netto lånegjeld enn oss. Tromsø troner øverst. Harstad og Tromsø reduserer netto lånegjeld fra 2018 til 2019.

Eiendomsskatt

For 2021 har vi i gjeldende økonomiplan budsjettert med 80 mill. kr. i eiendomsskatt. Beregninger viser at eiendomsskatten svikte med 11 mill. kr. i 2021 hvis inntekten blir som prognosen for 2020. Dette er utfordrende.

Kommunestyret har vedtatt følgende skattesatser:

- Næringseiendommer 7 promille
- Bolig og fritidseiendommer 2 promille

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Eiendomsskatt

	2016	2017	2018	2019
Alta	50 163	50 169	55 109	67 726
Tromsø	210 807	214 648	208 602	194 955
Harstad	75 509	77 510	82 521	84 942
Rana	96 723	94 857	89 645	90 757
Bodø	186 416	248 822	218 092	197 974
Narvik (-2019)	117 498	110 716	112 756	112 534
Kostragruppe 13	3 232 934	3 514 532	3 581 117	3 796 264
Landet uten Oslo	12 031 368	12 455 796	12 724 215	13 052 269

Kilde: KOSTRA-2019

Bodø som har de høyeste inntektene med sine 198 mill. kr. Tromsø innkasserte hele 195 mill. kr. fordelt på boliger og annen eiendom. Alta inntektsførte 67,7 mill. kr i 2019 og er den kommunen av disse som årlig tar inn minst eiendomsskatt.

Selv om vi for 2019 var gjennom en ny retaksering tar vi fortsatt inn minst eiendomsskatt sammenlignet med de andre kommunene.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Eiendomsskatt, annen eiendom

	2016	2017	2018	2019
Alta	17 360	16 892	35 667	35 155
Tromsø	53 998	60 034	55 942	83 218
Harstad	30 246	29 069	30 988	30 519
Rana	71 001	68 641	62 805	63 347
Bodø	36 000	60 713	35 719	46 578
Narvik (-2019)	76 350	71 893	84 137	83 452
Kostragruppe 13	924 730	971 750	985 265	1 139 786
Landet uten Oslo	5 963 134	5 840 690	5 765 082	6 027 791

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Eiendomsskatt, boliger og fritidseiendommer

	2016	2017	2018	2019
Alta	32 803	33 277	19 442	32 571
Tromsø	156 809	154 614	152 660	111 737
Harstad	45 263	48 441	51 533	54 423
Rana	25 722	26 216	26 840	27 410
Bodø	150 416	188 109	182 373	151 396
Narvik (-2019)	41 148	38 823	28 619	29 082
Kostragruppe 13	2 308 204	2 542 782	2 595 852	2 656 478
Landet uten Oslo	6 068 234	6 615 106	6 959 133	7 024 478

Rådmannen vil i budsjettarbeidet vurdere å øke skattesatsen for boliger og fritidseiendommer for å redusere tapet i forhold til gjeldende økonomiplan (11 mill. kr.). Skattesatsen for næring, verk og bruk har lovens maksimalsats og kan ikke økes ytterligere.

Teoretiske handlingsrom

Tabellene under viser teoretisk handlingsrom i kroner og % mot andre sammenligningskommuner. Til grunn for analysen er det brukt KOSTRA-tall. Kommunene Alta har valgt å sammenligne seg med er Harstad, Rana og Bodø. Tromsø, Narvik er unnlatt i denne delen da begge kommunene har negative netto driftsresultat for 2019.

Det teoretiske handlingsrommet fremkommer ved å beregne differansen mellom Alta kommune og *gjennomsnittet for de valgte sammenligningskommunene*. Her vises nøkkeltall justert for kommunens utgiftsbehov. Hensikten er å gjøre kommunene mer sammenlignbare ved å korrigere for forskjeller i demografi, geografi og sosiale forhold.

«Utgiftsbehov» er et begrep hentet fra inntektssystemet for kommunene i statsbudsjettet. Hver kommune får beregnet et utgiftsbehov på grunnlag av alderssammensetning (demografi), geografi og sosiale forhold (andel uføre, ugifte eldre, innvandrere osv).

Utgangspunktet i beregningen er netto utgiftstall for alle innbyggere i kommunen. For skole så betyr det for eksempel at det ikke bare er beregnet med hensyn til skolebarn i aldergruppen, men at befolkningstallet for hele kommunen ligger til grunn.

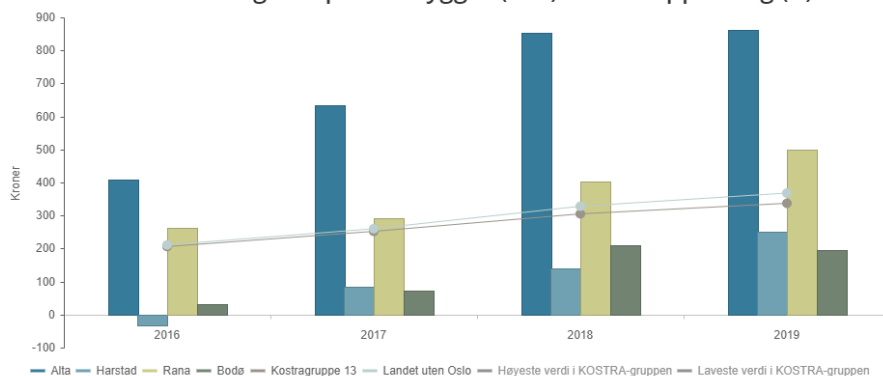
Grunnskole

Formål	Indikator	Alta	Harstad	Rana	Bodø	Gjennomsnitt for valgte kommuner	Teoretisk handlingsrom i mill.
Grunnskole	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Grunnskole (B)	15 240	14 766	14 928	14 548	14 747	11,3
- 202 Grunnskole	Netto driftsutgifter per innbygger (202) grunnskole (B)	11 456	11 649	10 943	11 750	11 447	0,2
- 213 Voksenopplæring	Netto driftsutgifter per innbygger (213) voksenopplæring (B)	783	261	515	200	325	10,5
- 215 Skolefritidstilbud	Netto driftsutgifter per innbygger (215) skolefritidstilbud (B)	349	312	103	223	213	3,1
- 222 Skolelokaler	Netto driftsutgifter per innbygger (222) skolelokaler (B)	2 320	2 264	3 132	2 291	2 562	0,0
- 223 Skoleskyss	Netto driftsutgifter per innbygger (223) skoleskyss (B)	333	280	236	84	200	3,0

Netto utgift per innbygger til grunnskole er korrigert for elever i private skoler, for at sammenligning med kommuner med annen andel private elever skal bli mer rettferdig. Her er også kommunenes utgiftsbehov med i beregningen.

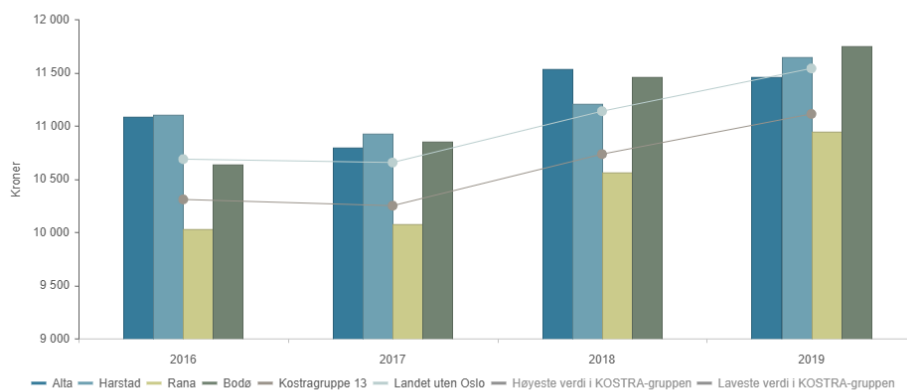
Sammenlignet med gjennomsnittet for valgte kommuner så har Alta et beregnet teoretisk handlingsrom på 11,3 mill. kr. Det som gir utslag her er voksenopplæringen. Alta bruker mye mer på voksenopplæring enn de andre og det teoretiske handlingsrommet er beregnet til 10,5 mill. kr. Alta kommune hadde kostander til voksenopplæringen i 2019 på 18,2 mill. kr. Av dette leier vi lokaler for 6 mill. kr i året. Hadde vi bygd selv og finansiert kostandene med bruk av lån så hadde leiekostnadene blitt ført på funksjon 870. Med andre ord en forklaring på hvorfor dette slår så hardt ut for oss.

Netto driftsutgifter per innbygger (213) voksenopplæring (B)

Netto driftsutgifter per innbygger (202) grunnskole (B)

**) Graf er justert med utgiftsbehov

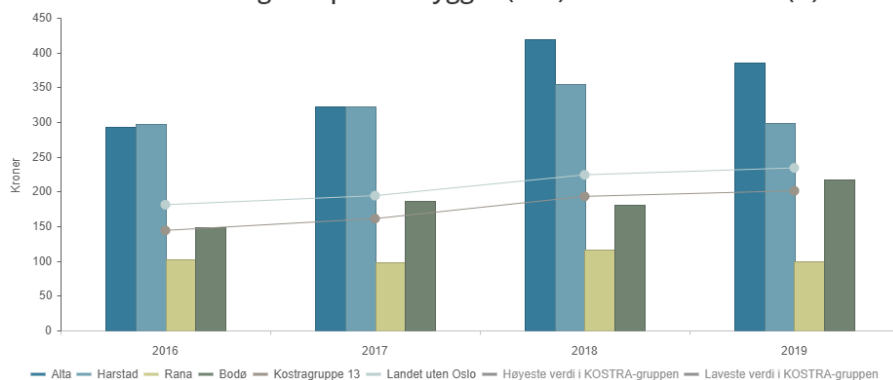

	2016	2017	2018	2019
Alta	11 085	10 798	11 533	11 456
Harstad	11 101	10 925	11 209	11 649
Rana	10 031	10 077	10 561	10 943
Bodø	10 640	10 849	11 459	11 750
Kostragruppe 13	10 306	10 248	10 732	11 110
Landet uten Oslo	10 685	10 654	11 136	11 538

Grafen over viser utviklingen for årene 2016 – 2019 for grunnskole. Alle kommunene øker sine driftsutgifter til grunnskole. Rana kommune bruker minst. Hvis vi sammenligner oss kun med Rana så kan Alta kommune spare nesten 12 mill. kr. i året på grunnskole.

Regnskapet for 2019 viser at Alta kommune brukte 254,3 mill. kr. på funksjon 202 grunnskole. I 2016 brukte kommunen 243,7 mill. til grunnskole. (disse tallene er hentet fra regnskapet og vises ikke i tabellen over).

Netto driftsutgifter per innbygger (215) skolefritidstilbud (B)

	2016	2017	2018	2019
Alta	293	323	419	385
Harstad	297	323	354	298
Rana	102	98	117	100
Bodø	149	187	181	217
Kostragruppe 13	144	161	193	201
Landet uten Oslo	181	194	224	234

Alta kommune bruker desidert mest på SFO tilbud. Sammenlignet med snittet blant kommunene så kan vi spare 3,1 mill. kr. Rana bruker kun bruker 100 kr. per innbygger, sammenlignet med kun dem så kan Alta spare 5,6 mill. kr.

Informasjon fra Bodø og Rana innhentet i oktober 2019 viser følgende:

Rana har SFO på hver barneskole og på 2 av 1-10 skolene, totalt 9 stk. Bodø har SFO tilbud på 18 skoler.

Rana brukte 100 kr per innbygger på funksjon 215 skolefritidstilbud, mens Bodø brukte 217 kr per innbygger.

Regnskapet for 2019 viser at Alta kommune brukte 8 mill. kr. på funksjon 215 SFO. I 2016 brukte kommunen 5,9 mill. til SFO. (disse tallene er hentet fra regnskapet og vises ikke i tabellen over).

Pleie og omsorg

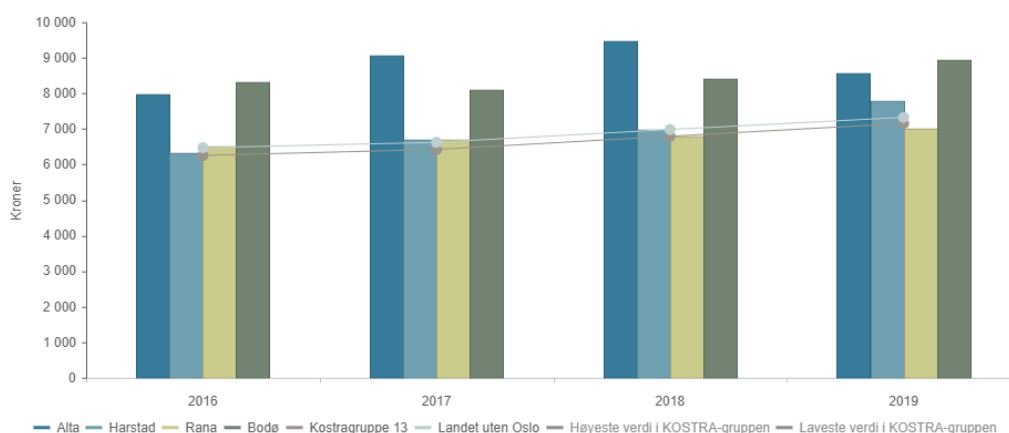
Formål	Indikator	Alta	Harstad	Rana	Bodø	Gjennomsnitt for valgte kommuner	Teoretisk handlingsrom i mill.
Pleie og omsorg	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Pleie og omsorg (B)	23 919	21 485	18 923	21 637	20 682	63,3
- 234 Aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre og personer med funksjonsnedsettelse	Netto driftsutgifter per innbygger (234) aktiv.- og servicetjen eldre og pers. m/funk.nedsett. (B)	715	1 331	772	1 124	1 076	0,0
- 253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon	Netto driftsutgifter per innbygger (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon (B)	8 560	7 790	7 018	8 933	7 914	12,6
- 254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	Netto driftsutgifter per innbygger (254) helse- og omsorgstj. til hjemmeboende (B)	13 022	10 850	9 914	10 573	10 446	50,3
- 255 Medfinansiering somatiske tjenester	Netto driftsutgifter per innbygger (255) medfinansiering somatiske tjenester (B)	0	0	0	0	0	0,0
- 256 Tilbud om øyeblikkelig hjelp døgnopphold i kommunene	Netto driftsutgifter per innbygger (256) tilbud om ø. hjelp døgnopphold i kommunene (B)	53	301	177	10	163	0,0
- 261 Institusjonslokaler	Netto driftsutgifter per innbygger (261) institusjonslokaler (B)	1 569	1 213	1 043	998	1 085	9,5

Under pleie og omsorg er det indikatorene for helse- og omsorgstjenester, både i institusjon og for hjemmetjenestene som gir *særdeles* store utslag. Netto utgift er korrigert for utbetalt statstilskudd til vertskommuner for tidligere PU-institusjoner. Statstilskuddet er trukket fra netto utgift på funksjon 254 (dekker tilbud til PU-brukere).

Det vi kan lese ut av dette er at hvis Alta kommune drev sine tjenester i institusjon og til hjemmeboende lik snittet i sammenligningskommunene så kunne kommunen spart 63,3 mill. kr. Størst er innsparingspotensialet på hjemmetjenester.

Netto driftsutgifter per innbygger (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon (B)

***) Graf er justert med utgiftsbehov

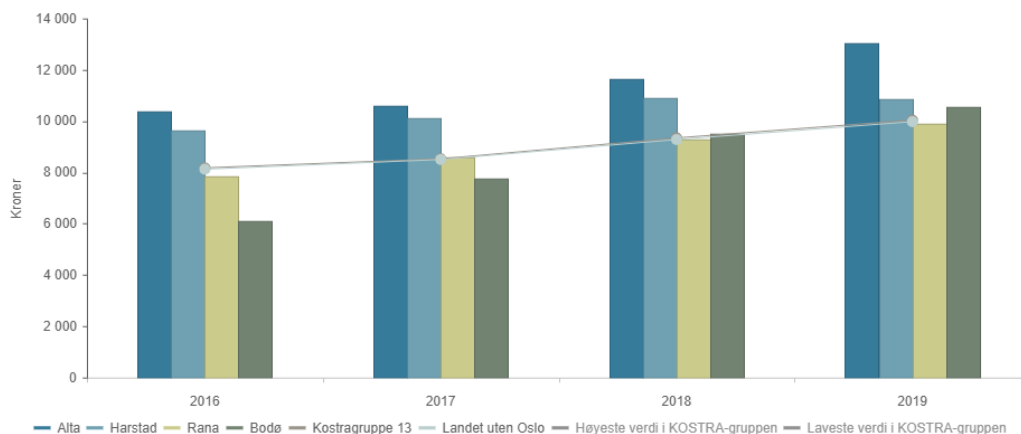

	2016	2017	2018	2019
Alta	7 990	9 071	9 457	8 560
Harstad	6 313	6 683	6 991	7 790
Rana	6 495	6 694	6 782	7 018
Bodø	8 307	8 109	8 421	8 933
Kostragruppe 13	6 254	6 421	6 793	7 153
Landet uten Oslo	6 471	6 622	6 982	7 323

I 2019 brukte Alta mer i kroner per innbygger enn Harstad og Rana. Ser vi utviklingen fra 2017 ser vi at utgiftene per innbygger går ned. Noe av årsaken her skyldes en korrigering mellom funksjonene 253 og 254, vi ser i tabellen under at kostnadene til hjemmebasert omsorg øker i 2019. Kostnader knyttet til institusjonsdrift handler i stor grad om struktur på tjenestene, hvilken turnus som benyttes og kompetansesammensetning med mer.

Netto driftsutgifter per innbygger (254) helse- og omsorgstj. til hjemmeboende (B)

***) Graf er justert med utgiftsbehov

	2016	2017	2018	2019
Alta	10 362	10 590	11 657	13 022
Harstad	9 653	10 135	10 892	10 850
Rana	7 830	8 597	9 282	9 914
Bodø	6 103	7 761	9 500	10 573
Kostragruppe 13	8 177	8 529	9 344	10 040
Landet uten Oslo	8 124	8 502	9 280	9 978

Indikatoren netto driftsutgift til hjemmeboende pr. innbygger viser at Alta i perioden har stor økning i sine kostnader. For disse tjenestene inngår også kostnadene til bistand i hjemmet, for eksempel til ressurskrevende tjenester. Sammenlignet med snittet av kommunen kan vi spare 50 mill. her. Sammenligner vi oss kun med Rana som bruker minst, så er innsparingspotensialet på 61 mill. kr.

Analysene fra Agenda Kaupang i 2017 viste at Alta kommune har høye kostnader knyttet til enkelttiltak der enhetskostnadene er høye. Dette gjelder tjenester og avlastning som gis i boliger og barneboliger. Her bruker Alta vesentlig mer enn sammenlignbare kommuner. Agenda Kaupang sammenlignet Alta med kommunene Årdal, Mandal, Melhus, Tinn og Askim.

Regnskapet for 2016 viser at Alta kommune brukte 152 mill. kr. på funksjon 253 (institusjon), i 2019 brukte kommunen 179,3 mill. kr. På funksjon 254 (hjemmeboende) brukte kommunen 197 mill.kr i 2016 og i 2019 243,4 mill. kr. (disse tallene er hentet fra regnskapet og vises ikke i tabellen over).

Alta kommune bruker 73 mill. kr. mer til hjemmebasert omsorg og institusjon i 2019 sammenlignet med 2016.

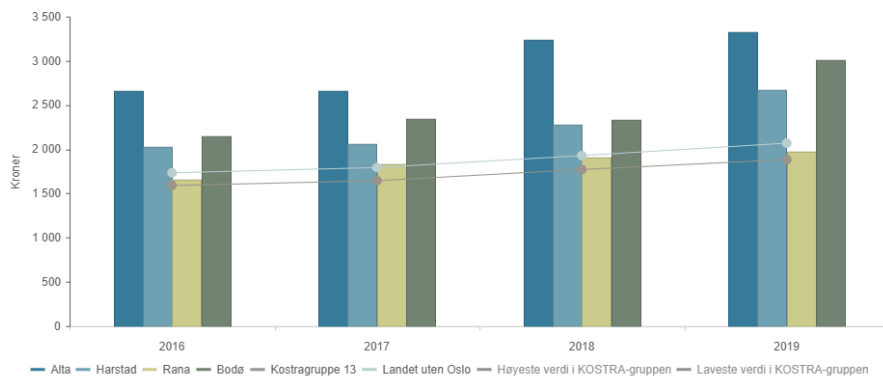
Kommunehelse

Formål	Indikator	Alta	Harstad	Rana	Bodø	Gjennomsnitt for valgte kommuner	Teoretisk handlingsrom i mill.
Kommunehelse	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B)	4 124	3 456	2 707	4 120	3 428	14,4
- 232 Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste	Netto driftsutgifter per innbygger (232) forebygg. helsestasjons- og skolehelsetjeneste (B)	648	544	535	829	636	0,2
- 233 Annet forebyggende helsearbeid	Netto driftsutgifter per innbygger (233) annet forebyggende helsearbeid (B)	154	245	194	278	239	0,0
- 241 Diagnose, behandling, re-/habilitering	Netto driftsutgifter per innbygger (241) diagnose behandling re-/habilitering (B)	3 323	2 667	1 977	3 012	2 552	15,9

Oversikten viser at vi kan spare rundt 14,4 mill. kr. hvis vi drifter våre tjenester innen kommunehelse lik snittet i sammenligningskommunene. Det er i all hovedsak på diagnose, behandling og rehabilitering at innsparingspotensialet ligger, se også grafen under. Vi bruker vesentlig mer sammenlignet med de andre. Noe av årsaken kan ligge i det at Alta er den eneste kommunen som ikke har sykehus på stedet.

Netto driftsutgifter per innbygger (241) diagnose behandling re-/habilitering (B)

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2016	2017	2018	2019
Alta	2 665	2 661	3 236	3 323
Harstad	2 027	2 059	2 277	2 667
Rana	1 661	1 833	1 912	1 977
Bodø	2 147	2 347	2 336	3 012
Kostragruppe 13	1 589	1 645	1 770	1 884
Landet uten Oslo	1 734	1 793	1 928	2 069

Siden 2016 så har kommunens kostander til funksjon 241 økt med 15 mill. kr. Regnskapet for 2019 viser at Alta kommune brukte 69 mill. kr. til diagnose, behandling, re/habilitering. (disse tallene er hentet fra regnskapet og vises ikke i tabellen over).

Barnehage

Formål	Indikator	Alta	Harstad	Rana	Bodø	Gjennomsnitt for valgte kommuner	Teoretisk handlingsrom i mill.
Barnehage	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnehage (B)	8 348	9 008	8 400	8 148	8 519	0,0
- 201 Barnehage	Netto driftsutgifter per innbygger (201) førskole (B)	7 427	7 363	7 640	7 063	7 355	1,6
- 211 Styrket tilbud til førskolebarn	Netto driftsutgifter per innbygger (211) styrket tilbud til førskolebarn (B)	514	763	353	600	572	0,0
- 221 Barnehagelokaler og skyss	Netto driftsutgifter per innbygger (221) førskolelokaler og skyss (B)	407	882	407	485	591	0,0

På barnehage så viser oversikten at det er null å spare i sum på barnehage. Det er Harstad som bruker mest.

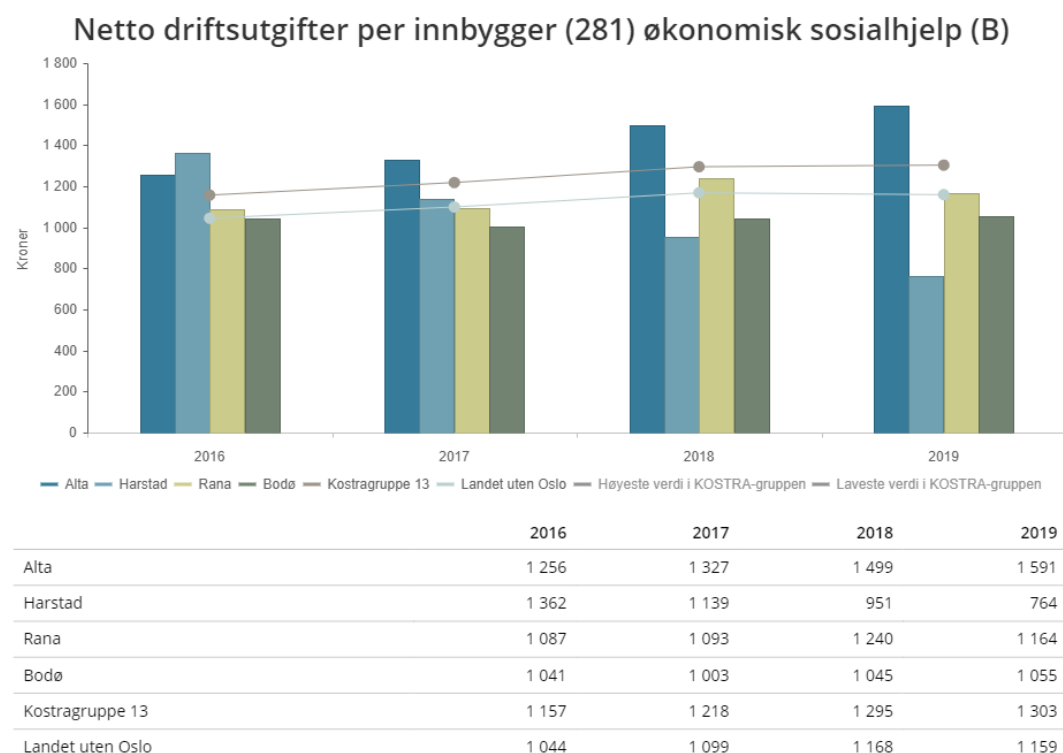
Vi brukte 168 mill. på barnehage i 2019. Regnskapet fra 2016 viste at Alta kommune brukte 153 mill. kr. (disse tallene er hentet fra regnskapet og vises ikke i tabellen over). Det vi har sett de siste årene er at det er en formidabel økning i antall barn som trenger spesialpedagogisk hjelp og/eller tilrettelegging, dette bidrar til å øke utgiftene.

Sosiale tjenester

Formål	Indikator	Alta	Harstad	Rana	Bodø	Gjennomsnitt for valgte kommuner	Teoretisk handlingsrom i mill.
Sosiale tjenester	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Sosiale tjenester (B)	3 718	2 774	3 678	2 990	3 147	9,5
- 242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	Netto driftsutgifter per innbygger (242) råd veiledning og sosialt forebyggende arbeid (B)	1 394	1 115	1 447	957	1 173	3,7
- 243 Tilbud til personer med rusproblemer	Netto driftsutgifter per innbygger (243) tilbud til personer med rusproblemer (B)	141	524	473	227	408	0,0
- 273 Arbeidsrettede tiltak i kommunal regi	Netto driftsutgifter per innbygger (273) arbeidsrettede tiltak i kommunal regi (B)	62	73	32	203	103	0,0
- 276 Kvalifiseringsordningen	Netto driftsutgifter per innbygger (276) kvalifiseringsordningen (B)	141	189	233	355	259	0,0
- 281 Økonomisk sosialhjelp	Netto driftsutgifter per innbygger (281) økonomisk sosialhjelp (B)	1 980	873	1 492	1 248	1 204	13,0

Vi kan spare 9,5 mill. kr. hvis vi driver våre sosiale tjenester som et snitt av de kommunene vi sammenligner oss med her.

På råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid så er det teoretiske handlingsrommet beregnet til 3,7 mill. kr. På funksjon 281 – økonomisk sosialhjelp så er det beregnede handlingsrommet på 13 mill. kr.

I sum er det Harstad som har de laveste kostnadene til sosiale tjenester, vi ser at kostnadene gikk ned fra 2018.

Regnskapet for 2019 viser at Alta kommune brukte 33 mill. kr. på funksjon 281 (disse tallene er hentet fra regnskapet og vises ikke i tabellen over).

Barnevern

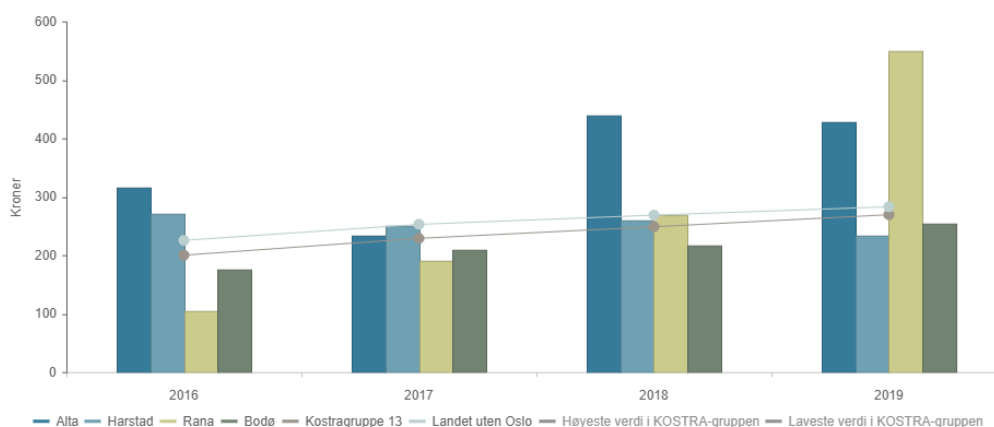
Formål	Indikator	Alta	Harstad	Rana	Bodø	Gjennomsnitt for valgte kommuner	Teoretisk handlingsrom i mill.
Barnevern	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnevern (B)	2 173	2 337	2 144	2 046	2 176	0,0
- 244 Barnevernstjeneste	Netto driftsutgifter per innbygger (244) barnevernstjeneste (B)	790	739	994	796	843	0,0
- 251 Barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet	Netto driftsutgifter per innbygger (251) tiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet (B)	427	233	549	255	346	1,9
- 252 Barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet	Netto driftsutgifter per innbygger (252) tiltak når barnet er plassert av barnevernet (B)	957	1 365	601	995	987	0,0

På barnevern viser oversikten at det i sum er null å spare sammenlignet med de andre kommunene. Kvartalsrapportene våre viser at barnevern bruker mer enn budsjett. Kostratallene viser at vi ikke bruker mye sammenlignet med andre. Dette er en viktig kunnskap å ta med seg.

Alta kommune ble fra 2016 med i et nasjonalt barnevernsforsøk som 1 av 3 kommuner i landet. Kommunestyret har vedtatt at kommunen fortsatt skal delta i forsøket. Kostnadene knyttet til forsøket bokføres på funksjon 285 og vises derfor ikke i denne oversikten. Se kommentarene under administrasjon.

Netto driftsutgifter per innbygger (251) tiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet (B)

**) Graf er justert med utgiftsbehov

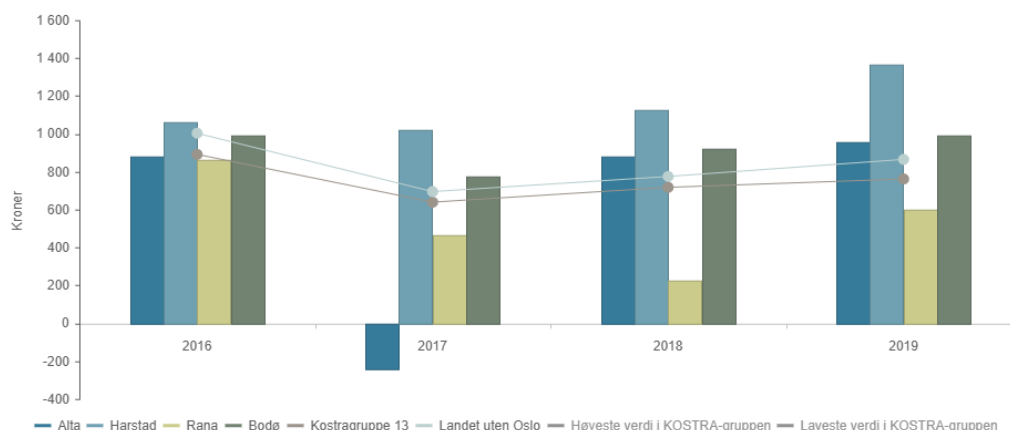

	2016	2017	2018	2019
Alta	317	233	439	427
Harstad	270	250	259	233
Rana	105	192	269	549
Bodø	175	209	217	255
Kostragruppe 13	200	229	249	269
Landet uten Oslo	225	253	269	283

Ser vi kun på funksjon 251 – barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet så viser oversikten et teoretisk handlingsrom på 1,9 mill. kr. I 2019 så er det Harstad og Bodø som bruker minst. Hvis vi utelukker Rana som bruker vesentlig mer enn de andre kommunene (kan være noe feil hvis vi ser på utviklingen fra 2018), så er potensialet for innsparing her 4,4 mill. kr.

Netto driftsutgifter per innbygger (252) tiltak når barnet er plassert av barnevernet (B)

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2016	2017	2018	2019
Alta	880	-245	879	957
Harstad	1 065	1 024	1 128	1 365
Rana	864	467	228	601
Bodø	991	778	924	995
Kostragruppe 13	892	639	717	762
Landet uten Oslo	1 003	695	775	865

Regnskapet for 2016 viste at Alta kommune brukte 38 mill. kr. til sammen funksjonene 252 og 251. Kostnaden øker til 49,6 mill. i 2019 (økning med 11,6 mill.) (Disse tallene er hentet fra regnskapet og vises ikke i tabellen over).

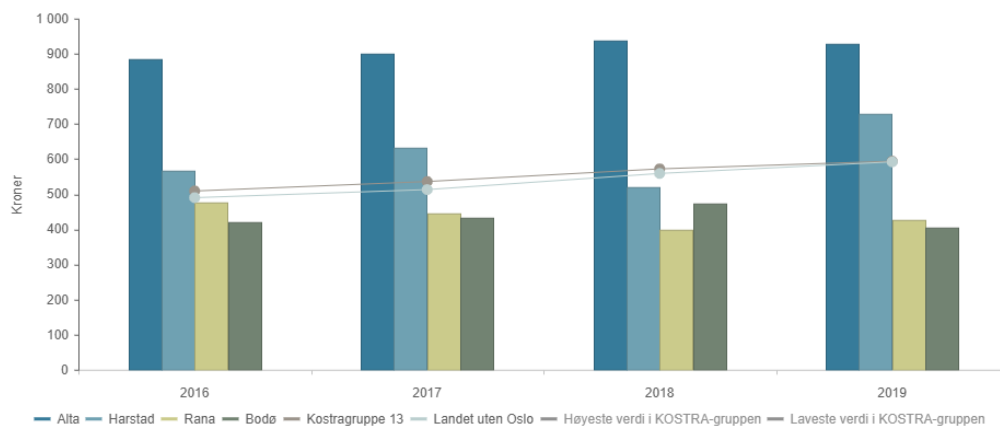
Kultur og idrett

Formål	Indikator	Alta	Harstad	Rana	Bodø	Gjennomsnitt for valgte kommuner	Teoretisk handlingsrom i mill.
Kultur og idrett	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kultur og idrett (B)	2 887	2 793	2 315	3 044	2 717	3,5
- 231 Aktivitetstilbud barn og unge	Netto driftsutgifter per innbygger (231) aktivitetstilbud barn og unge (B)	242	303	240	304	282	0,0
- 370 Bibliotek	Netto driftsutgifter per innbygger (370) bibliotek (B)	269	287	254	315	285	0,0
- 373 Kino	Netto driftsutgifter per innbygger (373) kino (B)	153	0	-1	8	2	3,1
- 375 Muséer	Netto driftsutgifter per innbygger (375) muséer (B)	55	90	90	17	66	0,0
- 377 Kunstformidling	Netto driftsutgifter per innbygger (377) kunstformidling (B)	5	209	274	81	188	0,0
- 380 Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg	Netto driftsutgifter per innbygger (380) idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg (B)	291	64	121	209	131	3,3
- 381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	Netto driftsutgifter per innbygger (381) kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (B)	928	730	427	406	521	8,5
- 383 Musikk- og kulturskoler	Netto driftsutgifter per innbygger (383) musikk- og kulturskoler (B)	272	164	231	266	220	1,1
- 385 Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg	Netto driftsutgifter per innbygger (385) andre kulturaktiv. og tilsk. til andres kulturbygg (B)	365	776	205	1 003	661	0,0
- 386 Kommunale kulturbygg	Netto driftsutgifter per innbygger (386) kommunale kulturbygg (B)	307	170	474	435	360	0,0

Innen kultur og idrett er det teoretiske handlingsrommet beregnet til 0 flere steder. På funksjon 381 fremkommer et teoretisk handlingsrom på 8,5 mill. kr. Alta kommunes utgifter til denne funksjonen knytter seg i all hovedsak til Nordlysbadet, men også til andre idrettsanlegg. Idrett har vært en prioritert tjeneste i kommunen over mange år.

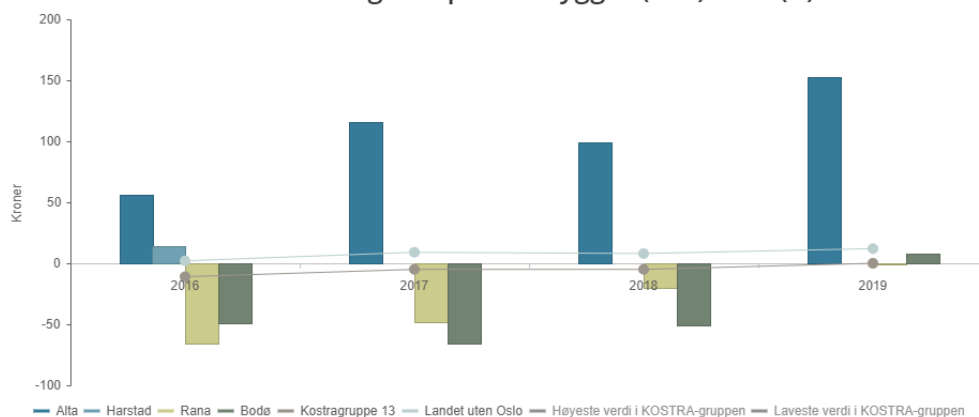
Netto driftsutgifter per innbygger (381) kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (B)

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2016	2017	2018	2019
Alta	886	899	939	928
Harstad	566	632	521	730
Rana	477	445	400	427
Bodø	422	434	474	406
Kostragruppe 13	509	536	572	594
Landet uten Oslo	490	513	559	592

Netto driftsutgifter per innbygger (373) kino (B)

	2016	2017	2018	2019
Alta	56	116	99	153
Harstad	14	0	0	0
Rana	-66	-48	-20	-1
Bodø	-49	-66	-51	8
Kostragruppe 13	-11	-5	-5	0
Landet uten Oslo	2	9	8	12

Alta bruker mye penger til kinodrift. Alt som føres på funksjon 373 går til Aurora kino IKS

Regnskapet for 2019 viser at Alta kommune brukte 19,3 mill. kr. til funksjonene 381 kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg. Kommunen brukte 2 mill. til kinodrift. (disse tallene er hentet fra regnskapet og vises ikke i tabellen over).

Plan, kulturminner, natur og nærmiljø

Formål	Indikator	Alta	Harstad	Rana	Bodø	Gjennomsnitt for valgte kommuner	Teoretisk handlingsrom i mill.
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Plan, kulturminner, natur og nærmiljø (B)	665	656	613	851	707	0,0
- 301 Plansaksbehandling	Netto driftsutgifter per innbygger (301) plansaksbehandling (B)	178	218	121	230	190	0,0
- 302 Byggesaksbehandling og eierseksjonering	Netto driftsutgifter per innbygger (302) byggesaksbehandling og eierseksjonering (B)	86	94	46	-3	46	0,8
- 303 Kart og oppmåling	Netto driftsutgifter per innbygger (303) kart og oppmåling (B)	108	142	94	244	160	0,0
- 335 Rekreasjon i tettsted	Netto driftsutgifter per innbygger (335) rekreasjon i tettsted (B)	166	119	199	143	154	0,3
- 360 Naturforvaltning og friluftsliv	Netto driftsutgifter per innbygger (360) naturforvaltning og friluftsliv (B)	111	82	153	147	127	0,0
- 365 Kulturminner	Netto driftsutgifter per innbygger (365) kulturminner (B)	16	1	0	90	30	0,0

Formålene under plan, kulturminner, natur og nærmiljø er ikke de store postene for kommunen. Oversikten viser at det ikke er noe å spare på disse områdene.

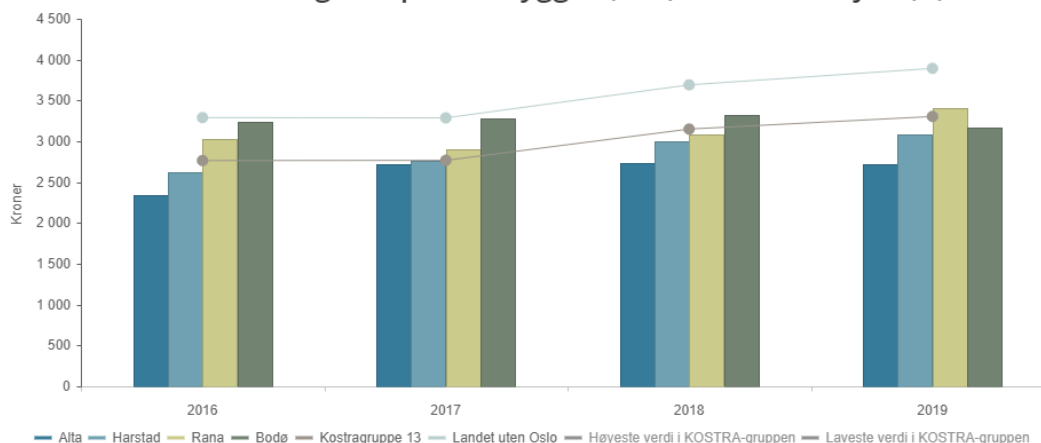
Administrasjon, styring og fellesutgifter

Formål	Indikator	Alta	Harstad	Rana	Bodø	Gjennomsnitt for valgte kommuner	Teoretisk handlingsrom i mill.
Adm. styring og fellesutgifter	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Adm, styring og fellesutgifter (B)	6 265	5 445	4 682	4 923	5 017	24,8
- 100 Politisk styring	Netto driftsutgifter per innbygger (100) politisk styring (B)	431	463	315	305	361	1,4
- 110 Kontroll og revisjon	Netto driftsutgifter per innbygger (110) kontroll og revisjon (B)	144	131	75	98	101	0,8
- 120 Administrasjon	Netto driftsutgifter per innbygger (120) administrasjon (B)	2 838	3 269	3 619	3 419	3 436	0,0
- 121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	Netto driftsutgifter per innbygger (121) forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen (B)	240	399	190	617	402	0,0
- 130 Administrasjonslokaler	Netto driftsutgifter per innbygger (130) administrasjonslokaler (B)	424	479	260	341	360	1,3
- 180 Diverse fellesutgifter	Netto driftsutgifter per innbygger (180) diverse fellesutgifter (B)	36	59	78	141	93	0,0
- 190 Interne serviceenheter	Netto driftsutgifter per innbygger (190) interne serviceenheter (B)	0	0	0	0	0	0,0
- 285 Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde	Netto driftsutgifter per innbygger (285) tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde (B)	2 153	639	144	0	261	37,6
- 290 Interkommunale samarbeid (§§ 27/28a - samarbeid)	Netto driftsutgifter per innbygger (290) interkomm. samarbeid (§§ 27/28a - samarbeid) (B)	0	5	0	0	2	0,0

Alta kommune har over tid hatt lave kostnader til administrasjon og styring, her er vi lavest av alle kommunene. Funksjon 120 er den største posten, administrasjonskostnadene er å finne i alle tjenesteområdene.

Det at Alta kommune er med i et barnevernsforsøk gjør at bokføringen som er knyttet til disse kostnadene ikke skal føres på de ordinære barnevernsfunksjonene. Dette ville ha forstyrret bildet knyttet til disse barnevernstjenestene når vi skal sammenligne oss med andre. Kostnadene knyttet til forsøket føres derfor på funksjon 285. KOSTRA klarer ikke å skille ut dette, og dette er derfor tatt med i oversikten under administrasjon, styring og fellesutgifter.

Netto driftsutgifter per innbygger (120) administrasjon (B)

	2016	2017	2018	2019
Alta	2 340	2 713	2 731	2 713
Harstad	2 615	2 764	2 998	3 079
Rana	3 025	2 907	3 081	3 407
Bodø	3 237	3 280	3 325	3 168
Kostragruppe 13	2 764	2 767	3 150	3 304
Landet uten Oslo	3 290	3 287	3 691	3 893

Regnskapet for 2016 viser at Alta kommune brukte 54 mill. kr. til funksjon 120 Administrasjon, i 2019 brukte kommunen 56,7 mill. kr. (disse tallene er hentet fra regnskapet og vises ikke i tabellen over).

Brann og ulykkesvern

Formål	Indikator	Alta	Harstad	Rana	Bodø	Gjennomsnitt for valgte kommuner	Teoretisk handlingsrom i mill.
Brann og ulykkesvern	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Brann og ulykkesvern (B)	1 126	1 163	974	1 161	1 099	0,6
- 338 Forebygging av branner og andre ulykker	Netto driftsutgifter per innbygger (338) forebygging av branner og andre ulykker (B)	55	136	80	68	95	0,0
- 339 Beredskap mot branner og andre ulykker	Netto driftsutgifter per innbygger (339) beredskap mot branner og andre ulykker (B)	1 071	1 027	894	1 093	1 005	1,4

Oversikten viser at det er lite å spare på beredskap mot branner og andre ulykker.

Kommunale boliger

Formål	Indikator	Alta	Harstad	Rana	Bodø	Gjennomsnitt for valgte kommuner	Teoretisk handlingsrom i mill.
Kommunale boliger	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunale boliger (B)	304	-164	287	-54	23	5,8
- 265 Kommunalt disponerte boliger	Netto driftsutgifter per innbygger (265) kommunalt disponerte boliger (B)	350	-100	167	-52	5	7,2
- 283 Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig	Netto driftsutgifter per innbygger (283) bistand til etabl. og oppretthold av egen bolig (B)	50	-64	41	-33	-19	1,4
- 315 Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak	Netto driftsutgifter per innbygger (315) boligbygging og fysiske bomiljøtiltak (B)	-96	0	79	31	37	0,0

Det er beregnet at Alta kommune kan spare 5,8 mill. på kommunale boliger. Den største posten her er avskrivninger knyttet til Alta Omsorgssenter og Skansen aktivitetssenter. Ingenting å spare på dette. Avskrivninger er et nullsum spill i kommunale regnskap, der inntekten som føres er like stor som utgiften, motposten føres på funksjon 860.

Samferdsel, næring og konsesjonskraft

Formål	Indikator	Alta	Harstad	Rana	Bodø	Gjennomsnitt for valgte kommuner	Teoretisk handlingsrom i mill.
Samferdsel	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Samferdsel (B)	1 042	1 182	1 742	1 562	1 495	0,0
- 330 Samferdselsbedrifter/transporttiltak	Netto driftsutgifter per innbygger (330) samferdselsbedrifter/transporttiltak (B)	71	-576	-51	-117	-248	6,6
- 332 Kommunale veier	Netto driftsutgifter per innbygger (332) kommunale veier (B)	971	1 758	1 793	1 679	1 743	0,0

Formål	Indikator	Alta	Harstad	Rana	Bodø	Gjennomsnitt for valgte kommuner	Teoretisk handlingsrom i mill.
Næringsforv. og konsesjonskraft	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Næringsforv. og konsesjonskraft (B)	366	-35	-1 367	-157	-520	18,4
- 320 Kommunal næringsvirksomhet	Netto driftsutgifter per innbygger (320) kommunal næringsvirksomhet (B)	0	-259	-96	188	-56	1,2
- 321 Konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg	Netto driftsutgifter per innbygger (321) kons.kraft kraftrettigh. & annen kraft for videresalg (B)	-77	-23	-1 458	-646	-709	13,1
- 325 Tilrettelegging og bistand for næringslivet	Netto driftsutgifter per innbygger (325) tilrettelegging og bistand for næringslivet (B)	298	205	102	217	175	2,6
- 329 Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling	Netto driftsutgifter per innbygger (329) landbruksforvaltning og landbruksbasert nær.utv. (B)	145	42	85	84	70	1,6

Ut fra denne oversikten så er det et potensiale for innsparing på funksjon 325, tilrettelegging og bistand for næringslivet.

Konsesjonskraft viser et høyt beløp, men dette er ikke sammenlignbart mellom kommunene man kun kan selge den konsesjonskraften man selv eier. Se kommentarer under finans og investeringer.

Hvor kan vi teoretisk spare penger?

Beregningen av teoretisk handlingsrom kan aldri bli en fasit for hvordan kommunen skal prioriterer sine ressurser. Oversikten under viser hvor det *teoretisk er mulig å spare* sammenlignet med valgte kommuner, til sammen kr. 137 mill. kr fordelt på ulike tjenester. Velger vi andre kommuner som er billigere enn de vi her velger, så er potensialet enda større.

Formål	Indikator	Alta	Harstad	Rana	Bodø	Lavest i KOSTRA gruppen	Gjennomsnitt for valgte kommuner	Teoretisk handlingsrom i mill.
- 215 Skolefritidstilbud	Netto driftsutgifter per innbygger (215) skolefritidstilbud (B)	349	312	103	223	Lier	213	3,1
- 223 Skoleskyss	Netto driftsutgifter per innbygger (223) skoleskyss (B)	333	280	236	84	Opppegård (-2019)	200	3,0
- 253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon	helse- og omsorgstjenester i institusjon (B)	8 560	7 790	7 018	8 933	Os (Hord.) (-2019)	7 914	12,6
- 254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	helse- og omsorgstj. til hjemmeboende (B)	13 022	10 850	9 914	10 573	Stjørdal	10 446	50,3
- 261 Institusjonslokaler	Netto driftsutgifter per innbygger (261) institusjonslokaler (B)	1 569	1 213	1 043	998	Halden	1 085	9,5
- 241 Diagnose, behandling, re-/habilitering	Netto driftsutgifter per innbygger (241) diagnose behandling re-/habilitering (B)	3 323	2 667	1 977	3 012	Lier	2 552	15,9
- 242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	veiledning og sosialt forebyggende arbeid (B)	1 394	1 115	1 447	957	Grimstad	1 173	3,7
- 281 Økonomisk sosialhjelp	Netto driftsutgifter per innbygger (281) økonomisk sosialhjelp (B)	1 980	873	1 492	1 248	Røyken (-2019)	1 204	13,0
- 373 Kino	Netto driftsutgifter per innbygger (373) kino (B)	153	0	-1	8	Haugesund	2	3,1
- 380 Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg	idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg (B)	291	64	121	209	Hamar	131	3,3
- 381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (B)	928	730	427	406	Kongsberg	521	8,5
- 330 Samferdselsbedrifter/transportiltak	Netto driftsutgifter per innbygger (330) samferdselsbedrifter/transportiltak (B)	71	-576	-51	-117	Drammen (-2019)	-248	6,6
- 325 Tilrettelegging og bistand for næringslivet	tilrettelegging og bistand for næringslivet (B)	298	205	102	217	Tønsberg (-2019)	175	2,6
- 329 Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling	Netto driftsutgifter per innbygger (329) landbruksforvaltning og landbruksbasert nær. utv. (B)	145	42	85	84	Kristiansund	70	1,6

Potensialet er fortsatt størst i helse og sosial og her er vi godt i gang. Vi ser også at det på en rekke områder kan ligge et potensiale for å spare.

Fordeling av rammer til tjenesteområdene

Til grunn for fordeling av rammer ligger beregninger etter kommuneproposisjonen som kom i mai.

Oversiktene per tjenesteområde viser at det i gjeldende økonomiplan ligger inne store kutt. Dette er en konsekvens av omstillingsprosjektet, men også endringer som kom ved fremleggelsen av budsjett 2020 og budsjettvedtaket i kommunestyret.

Fellestjenesten

Driftsbudsjett

Beløp i 1000

	Budsjett	Økonomiplan			
	2020	2021	2022	2023	2024
Driftsutgifter					
Lønn	62 822	60 717	60 717	60 717	60 717
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	23 739	26 829	26 611	26 611	26 611
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117
Overføringsutgifter	8 237	8 232	8 232	8 232	8 232
Finansutgifter	6 266	6 707	6 707	6 707	6 707
Sum Driftsutgifter	102 181	103 602	103 384	103 384	103 384
Driftsinntekter					
Salgsinntekter	-2 536	-2 536	-2 536	-2 536	-2 536
Refusjoner	-12 233	-11 103	-11 103	-11 103	-11 103
Overføringsinntekter	-1 904	-1 904	-1 904	-1 904	-1 904
Sum Driftsinntekter	-16 673	-15 543	-15 543	-15 543	-15 543
Sum	85 508	88 059	87 841	87 841	87 841

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett	85 508	85 508	85 508	85 508
Vedtatt forrige periode				
Digitale verktøy fellestjenestene	3 500	3 500	3 500	3 500
Digitalisering lønn og regnskap	-500	-500	-500	-500
Elektroniske brev	-200	-200	-200	-200
Endring av organisasjonsstruktur	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Forventet besparelse innkjøp/konsulent	-219	-437	-437	-437
Innsparing lønn	500	500	500	500
Opptrapping med 2 stillinger innkjøp	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum Vedtak forrige periode	2 081	1 863	1 863	1 863
Sum Budsjettendring i år	470	470	470	470
Konsekvensjustert budsjett	2 551	2 333	2 333	2 333
Konsekvensjustert ramme	88 059	87 841	87 841	87 841
Ramme 2021-2024	88 059	87 841	87 841	87 841

Fellestjenesten har en tildelt ramme i 2021 på 88 059 mill. kr. Innenfor denne rammen ligger:

- Endringer/kutt fra omstillingsprosjektet **-2,9** mill. kr.
- Årets budsjettendringer 470 tusen kr. Gjelder lønnsjusteringer og ansinnitetsopprykk fra 2020 med virkning i økonomiplanen.

Samfunnsutvikling

Driftsbudsjett

Beløp i 1000

	Budsjett	Økonomiplan			
	2020	2021	2022	2023	2024
Driftsutgifter					
Lønn	12 890	13 042	13 042	13 042	13 042
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	2 031	2 011	1 991	1 991	1 991
Overføringsutgifter	4 141	4 141	4 141	4 141	4 141
Finansutgifter	304	407	407	407	407
Sum Driftsutgifter	19 366	19 601	19 581	19 581	19 581
Driftsinntekter					
Salgsinntekter	-1 679	-1 679	-1 679	-1 679	-1 679
Refusjoner	-1 622	-1 622	-1 622	-1 622	-1 622
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-100	-100	-100	-100	-100
Sum Driftsinntekter	-3 401	-3 401	-3 401	-3 401	-3 401
Sum	15 965	16 200	16 180	16 180	16 180

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett	15 965	15 965	15 965	15 965
Vedtatt forrige periode				
Forventet besparelse innkjøp/konsulent	-20	-40	-40	-40
Reduksjon Næring	-300	-300	-300	-300
Satsning samfunnsutvikling	450	450	450	450
Sum Vedtak forrige periode	130	110	110	110
Sum Budsjettendring i år	105	105	105	105
Konsekvensjustert budsjett	235	215	215	215
Konsekvensjustert ramme	16 200	16 180	16 180	16 180
Ramme 2021-2024	16 200	16 180	16 180	16 180

Avdeling for samfunnsutvikling har en tildelt ramme i 2021 på 16 200 mill. kr. Innenfor denne rammen ligger:

- Endring/kutt på næring - 0,3 mill. kr.
- Styrking på plan 0,45 mill. kr.
- Årets budsjettendringer 105 tusen kr. Gjelder lønnsjusteringer og ansinnitetsopprykk fra 2020 med virkning i økonomiplanen.

Oppvekst og kultur

Driftsbudsjett

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Driftsutgifter						
Lønn	516 930	524 544	515 348	515 848	516 348	516 348
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	85 648	84 353	88 332	88 332	88 332	88 332
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	155 995	126 274	124 712	123 149	123 149	123 149
Overføringsutgifter	24 971	23 719	23 593	23 593	23 593	23 593
Finansutgifter	10 858	2 586	3 325	3 325	3 325	3 325
Sum Driftsutgifter	794 401	761 476	755 310	754 247	754 747	754 747
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-44 466	-48 219	-48 219	-48 219	-48 219	-48 219
Refusjoner	-112 494	-87 927	-87 960	-87 960	-87 960	-87 960
Overføringsinntekter	-18 774	-22 181	-13 618	-13 618	-13 618	-13 618
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-6 273	-220	-208	-208	-208	-208
Sum Driftsinntekter	-182 006	-158 547	-150 005	-150 005	-150 005	-150 005
Sum	612 394	602 929	605 305	604 242	604 742	604 742

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett	602 929	602 929	602 929	602 929
Vedtatt forrige periode				
En stilling skolehelse hvert år	600	600	600	600
Forventet besparelse innkjøp/konsulent	-1 562	-3 125	-3 125	-3 125
Innføre miljøarbeidere i skole	500	1 000	1 500	1 500
Legge ned tre avdelinger i kommunale barnehager	-2 450	-2 450	-2 450	-2 450
Øke antall ress.ped med 2 stillinger, samt honorar til teamleder	200	200	200	200
Øke driftsbudsjetter skole og BHG	3 850	3 850	3 850	3 850
Sum Vedtatt forrige periode	1 054	-9	491	491
Sum Budsjettendring i år	1 322	1 322	1 322	1 322
Konsekvensjustert budsjett	2 376	1 313	1 813	1 813
Konsekvensjustert ramme	605 305	604 242	604 742	604 742
Ramme 2021-2024	605 305	604 242	604 742	604 742

Oppvekst og kultur har en tildelt ramme i 2021 på 605 305 mill. kr. Innenfor denne rammen ligger:

- Endring/kutt på tjenesteområdet - 4 mill. kr.
- Årets budsjettendringer 1,3 mill. kr. Gjelder kompetanse og ansinnitetsoppykk fra 2020 med virkning i økonomiplanen

Helse- og sosial

Driftsbudsjett

Beløp i 1000	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Driftsutgifter						
Lønn	520 710	503 267	509 206	518 206	523 206	523 206
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	82 857	62 810	62 395	62 395	62 395	62 395
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	140 694	114 999	83 106	81 509	81 509	81 509
Overføringsutgifter	44 858	34 855	34 855	34 855	34 855	34 855
Finansutgifter	6 264	1 342	2 319	2 319	2 319	2 319
Sum Driftsutgifter	795 383	717 273	691 881	699 284	704 284	704 284
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-55 032	-55 943	-55 943	-55 943	-55 943	-55 943
Refusjoner	-165 857	-133 832	-127 914	-127 914	-127 914	-127 914
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-5 323	-397	18	18	18	18
Sum Driftsinntekter	-228 662	-190 172	-183 839	-183 839	-183 839	-183 839
Sum	566 721	527 101	508 042	515 445	520 445	520 445

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett	527 101	527 101	527 101	527 101
Vedtatt forrige periode				
Avvikle tilbud som følge av flytting	-400	-400	-400	-400
Avvikling av gamle boliger bistand - til omsorgssenteret	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
BPA	2 000	2 000	2 000	2 000
Demografi pleie og omsorg	20 000	25 000	30 000	30 000
Enetiltak og tiltaksbase	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Forsinket ferdigstilling Elvebakken	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600
Forventet besparelse innkjøp/konsulent	-1 596	-3 193	-3 193	-3 193
Furuly sykehjem (ned 100 tusen per plass)	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Hjelpemidler til korttidslån	-400	-400	-400	-400
Kjøpe 2 færre sengeplasser hos Finnmarkssykehuset	-1 550	-1 550	-1 550	-1 550
Kompetansesenter Elvebakken	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Merkostnader ved å kjøpe plasser på Furuly i stedet for å fylle opp det nye omsorgssenteret	7 000	7 000	7 000	7 000
Nedlegge Kåfjord sykehjem	7 000	7 000	7 000	7 000
Omsorg - styrking hjemmetjenester	1 200	1 200	1 200	1 200
Reduksjon per sykehjems plass ytterligere 100 000 per plass	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000
Redusere enhetskostnaden på sykehjem	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000
Redusert bemanning boliger bistand	0	1 400	1 400	1 400
Samlokalisering omsorgsboliger omsorgssenteret	5 800	5 800	5 800	5 800
Samlokalisering sykehjem og heldøgns omsorgsboliger	-25 300	-25 300	-25 300	-25 300
Utsette Marienlund	0	2 600	2 600	2 600
Sum Vedtak forrige periode	-20 848	-13 445	-8 445	-8 445
Sum Budsjettendring i år	1 789	1 789	1 789	1 789
Konsekvensjustert budsjett	-19 059	-11 656	-6 656	-6 656
Konsekvensjustert ramme	508 042	515 445	520 445	520 445
Ramme 2021-2024	508 042	515 445	520 445	520 445

Helse og sosial har en tildelt ramme i 2021 på 508 042 mill. kr. Innenfor denne rammen ligger:

- Endring/kutt på tjenesteområdet - 63,8 mill. kr.
- Omfattende endringer fra omstillingsprosjektet, rådmannens forslag til budsjett 2020 og kommunestyrets budsjettvedtak.
- Årets budsjettendringer 1,8 mill. kr. Gjelder korrigeringer, lønnsjusteringer og ansinnitetsopprykk fra 2020 med virkning i økonomiplanen

Tekniske tjenester

Driftsbudsjett

Beløp i 1000	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Driftsutgifter						
Lønn	98 162	94 995	98 541	98 541	98 541	98 541
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	67 639	66 947	65 784	63 476	63 476	63 476
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	3 065	3 747	3 747	3 747	3 747	3 747
Overføringsutgifter	17 838	12 996	12 996	12 996	12 996	12 996
Finansutgifter	65 616	70 074	80 039	80 039	80 039	80 039
Sum Driftsutgifter	252 319	248 759	261 107	258 799	258 799	258 799
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-39 032	-48 144	-51 744	-51 744	-51 744	-51 744
Refusjoner	-33 216	-17 741	-17 222	-17 222	-17 222	-17 222
Overføringsinntekter	-36	-36	-36	-36	-36	-36
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-891	-2 050	-2 050	-300	-300	-300
Sum Driftsinntekter	-73 175	-67 971	-71 052	-69 302	-69 302	-69 302
Sum	179 145	180 788	190 055	189 497	189 497	189 497

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett	180 788	180 788	180 788	180 788
Vedtatt forrige periode				
Drift av AOS	11 300	11 300	11 300	11 300
Driftsansvarlig DOAS	600	600	600	600
Energiforbedringstiltak	-400	-400	-400	-400
Forventet besparelse innkjøp/konsulent	-559	-1 117	-1 117	-1 117
Husleieinntekt AOS	-3 600	-3 600	-3 600	-3 600
Investeringer - standarisering av kravspesifikasjoner	-200	-200	-200	-200
Redningsdykkertjenesten	-600	-600	-600	-600
Reduksjon av stillinger	-7 100	-7 100	-7 100	-7 100
Reduksjon av årsverk renhold	-200	-200	-200	-200
Sum Vedtak forrige periode	-759	-1 317	-1 317	-1 317
Sum Budsjettendring i år	10 026	10 026	10 026	10 026
Konsekvensjustert budsjett	9 267	8 709	8 709	8 709
Konsekvensjustert ramme	190 055	189 497	189 497	189 497
Ramme 2021-2024	190 055	189 497	189 497	189 497

Drift og utbygging har en tildelt ramme i 2021 på 190 055 mill. kr. Innenfor denne rammen ligger:

- Endring/kutt på tjenesteområdet - 11,7 mill. kr.
- Drift av Alta omsorgssenter er beregnet til å ha en helårseffekt på 11,3 mill. kr.
- Årets budsjettendringer 10 mill. kr. Gjelder i hovedsak avskrivninger samt ansinnitetsopprykk fra 2020 med virkning i økonomiplanen

Finans og investeringer

Rentenivå

Norges Bank har i 2020 satt ned styringsrenten 3 ganger, siste gang fra 7,5 til 0 prosent. Videre ble det i juni varslet fra sentralbanksjefen at utsiktene og risikobildet tilsier at styringsrenten mest sannsynlig vil bli liggende på dagens nivå en god stund fremover.

Ved årsskiftet var 54 % av våre lån på fastrente. For denne andelen blir vi ikke påvirket av at renten nå har gått ned. Alta kommune skal ta opp lån i august, dette lånet vil bli tatt opp med flytende rente.

Konsesjonskraft

Kommunen solgte i oktober 2019 konsesjonskraften for 2020 til fastpris kr. 35,74 øre/kWh. Dette var et godt valg fordi det har vært en spesiell vinter og vår i kraftmarkedet og prisene har vært svært lave. Alta kommune valgte å prissikre kraften året før leveringsåret og er derfor ikke påvirket av den prisen som nå er i markedet. Kommunene som selger kraften løpende i spotprismarkedet uten noen form for prissikring er derimot eksponert for de lave kraftprisene som har vært hittil i år og som markedet langt på vei forventer vil vare ut året.

Alta kommune har ikke så mye konsesjonskraft for salg og den budsjettetert inntekten i 2020 er på 1,4 mill. kr. Inntekten av salget kan enten tilføres kraftfondet eller brukes til å finansiere drift av kommunens tjenester. For 2020 (og 2019) er inntektene brukt som finansieringskilde i drifta.

Kommunen vil også for 2021 konkurranseutsette salg av konsesjonskraft. Alta kommune har eierandeler i Kommunekraft AS i likhet med mange andre kommuner. Kommunekraft bistår kommunen i dette arbeidet.

Investeringer i økonomiplanen

Investeringsoversikten under viser at kommunen står over store investeringer. Investeringer binder utgifter i 30 år fremover, og det er viktig å gjøre riktige og smarte investeringsvalg.

Investeringsbehovene overskrider handlingsregelen mot slutten av perioden, og setter kommunale tjenester i en utsatt posisjon. Kombinasjonen av lave reserver (bufferfond) og svake netto driftsresultat med økt gjeld er ikke gunstig.

Per 31.12.19 hadde Alta kommune ei lånegjeld på 2,9 mrd. kr. Lånegjelda vil ved utgangen av 2023 gå ned til 2,4 mrd. kr.

Hvis noe av svikten i frie inntekter skal avdempes av mindre renter og avdrag, så må det tas bort betydelige investeringer fra vedtatt økonomiplan. Rådmannen vil i budsjettarbeidet vurdere denne muligheten.

Beløp i 1000	Økonomiplan				Inntekt 2021-24
	2021	2022	2023	2024	
Investering					
Fellestjenesten					
K341 Digitale verktøy	0	0	0	0	0
K585 Infrastruktur ikt	2 000	2 000	2 000	0	0
K629 Kjøp av biler	10 000	10 000	5 000	0	0
K996 Prosjektmidler sosial boligbygging	500	500	500	0	0
Sum Fellestjenesten	12 500	12 500	7 500	0	0
Samfunnsutvikling					
K015 Grunnerverv	5 000	5 000	5 000	0	-12 500
K158 Tilrettelegging boligfelt	1 000	1 000	0	0	0
K231 Industriområde	1 000	0	0	0	0
K354 Skoddevarre boligfelt	2 000	10 000	20 000	0	0
K469 Skillemo industriområde	32 500	11 000	0	0	-42 500
K472 Langnes industriområde	2 800	0	0	0	-10 000
K614 Kvitberget	8 000	0	0	0	-9 000
K615 Ressebakken	4 500	0	0	0	0
K986 Tøllefsvei boligfelt	620	0	0	0	0
Sum Samfunnsutvikling	57 420	27 000	25 000	0	-74 000
Oppvekst og kultur					
K520 Prosjektering Bossekop skole	61 500	61 500	0	0	0
K521 Prosjektering Komsa skole	0	0	61 500	0	0
K590 Ny hall Elvebakken	40 000	40 000	0	0	0
K959 Utstyr kultursalen oppgradering	100	0	0	0	0
K985 Skolebase Alta ungdomsskole	3 585	0	0	0	0
Sum Oppvekst og kultur	105 185	101 500	61 500	0	0
Helse og sosial					
K465 Omsorgssentret					-295 000
K476 Ombygging E4 Helsesentret	27 500	0	0	0	0
K965 Marienlund bosenter	20 200	66 000	0	0	-31 000
Sum Helse og sosial	47 700	66 000	0	0	-326 000
Tekniske tjenester					
K026 Lekeplasser/nærmiljøanlegg	400	400	400	0	-1 200
K028 Kirkegårder utv/opparb.	6 480	0	0	0	0
K029 Kjøp av maskiner	3 200	1 100	1 500	0	0
K033 Asfaltering av komm.veger	4 000	4 000	4 000	0	0
K409 Gatelys oppgradering	500	500	0	0	0
K424 Oppgradering offentlige uterom	1 660	1 660	0	0	-700
K425 Utskiftingsplan kjøretøy park/idrett	500	400	0	0	0
K630 Kollektivtrase Follumsvei-Åsveien	8 875	0	0	0	0
K631 Bunnledning AUSK	3 850	0	0	0	0
K633 Cruice- og flerbrukskai	1 200	0	0	0	0
K970 Hovedvannledning (ikke selvkost)	5 555	0	0	0	0
Sum Tekniske tjenester	36 220	8 060	5 900	0	-1 900
Sum Totalt	259 025	215 060	99 900	0	-401 900

Beløp i 1000	Økonomiplan				Inntekt 2021-24
	2021	2022	2023	2024	
Investering					
Selvkostområdet					
K032 Nye tiltak avløp	17 500	15 000	15 000	0	0
K060 Nye tiltak vann	22 000	22 000	22 000	0	0
K226 Utskifting maskiner (VA)	1 600	600	2 200	0	0
Sum Selvkostområdet	41 100	37 600	39 200	0	0